ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

ШАҲАР ИЖТИМОИЙ-СИЁСИЙ ГАЗЕТАСИ

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган ◆ № 139 (9.636) 2001 йил 28 ноябрь, чоршанба ◆ Сотувда эркин нархда

ХХI аср садоси

Барча манбалардан олинган сўнгги хабарлар

Мамлакатимизда

• **Кеча** Олий Мажлиснинг Инсон ҳуқуқлари бўйича вакили (Омбудсман) ҳузуридаги инсоннинг конституциявий ҳуқуқ ва эркинликларига риоя этиш масалалари комиссиясининг кенгайтирилган йиғилиши бўлди.

• БМТнинг Ўзбекистондаги ваколатхонасида ушбу ташкилот Бош котибининг мамлакатимизга ташриф буюрган ўринбосари Калман Мизей оммавий ахборот воситалари вакиллари учун матбуот анжумани ўтказди.

• Кичик ва хусусий тадбиркорликни ривожлантиришни рағбатлантириш бўйича республика мувофиқлаштирувчи кенгашининг навбатдаги мажлиси бўлиб ўтди.

• Олий хўжалик судида иқтисодий низоларни ҳал қилувчи судьялар фаолиятини такомиллаштиришга бағишланган халқаро илмий-амалий анжуман бўлиб ўтди.

• Ички ишлар вазирлиги академиясида Асосий Қонунимиз қабул қилинганлигининг тўққиз йиллиги муносабати билан «Конституция — демократия қомуси» мавзуида давра суҳбати бўлиб ўтди.

• «Тошкент трактор заводи» давлат ҳиссадорлик жамияти 30 та от кучига эга тракторлар ишлаб чиқаришни бошлайди. «Пахта банк» ва Хитойнинг экспорт-импорт банки ўртасида ушбу тракторларни ишлаб чиқаришни молиялаш бўйича ҳужжатлар имзоланди.

• Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгашида ҳудудда вужудга келган сувсизлик оқибатларини ўрганиб чиқиш бўйича тузилган ишчи гуруҳининг мажлиси ўтказилди.

• Давлат шошилинч тиббий ёрдам илмий марказининг Сурхондарё вилоятидаги бўлимига Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилотининг дори-дармон ва тиббий жиҳозлари топширилди. Инсонпарварлик ёрдами сифатида келтирилган ушбу маҳсулотлар билан 20 минг кишига тиббий ёрдам кўрсатиш мумкин.

• Самарқандда «Йилнинг энг яхши солиқ тўловчиси» кўрик-танлови ўтказилди.

• Навоий тумани марказий шифохонасига АҚШнинг ХОУП лойиҳаси бўйича «Она ва болага дўстона муносабатда бўлиш клиникаси» сертификати топширилди.

• Ўзбекистон педагогик матбуоти яна бир янги журнал билан бойиди. «Узлуксиз таълим» деб номланган мазкур журнал Ўзбекистон халқ таълими вазирлиги ҳамда «Маърифат — мададкор» нашриёти муассислигида чоп этила бошланди.

• Тошкент врачлар малакасини ошириш институтининг 1-акушерлик ва гинекология кафедрасида Республика қизлар репродуктив саломатлиги ўқув-услубий маркази иш бошлади.

• «Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси «Ўзбекистон санъати» мавзуидаги рангли безакли китобни босмадан чиқарди.

• Республика болалар бадиий ижодиёти марказида «Она меҳри — қалбларда» мавзуида ёш рассомлар асарлари кўргазмаси очилди.

Жаҳонда

• **Кеча** Германиянинг Бонн шаҳрида БМТ ҳомийлигида Афғонистоннинг келажагига даҳлдор масала — ўтиш даври ҳукуматини тузишга бағишланган анжуман бошланди.

• Бонн шаҳрида иш бошлаган анжуман билан баробар равишда Покистонда яна бир конференция очилди. Мазкур халқаро анжуман Афғонистон инфратузилмасини тиклаш муаммоларига қаратилмоқда.

• CNN телекомпаниясининг хабар беришича, кеча оқшом АҚШ денгиз пиёда аскарлари Афғонистондаги террорчиларнинг энг сўнгги таянч нуқтаси ҳисобланган Қандаҳорда дастлабки ҳарбий амалиётларни бошлаган. Толиблар билан бўлиб ўтган уч соатлик жанг океанорти зобитлари учун муваффақиятли якунланган.

• «Ал-Қаида» ташкилотининг асирга тушган жангарилари Тинч океанидаги АҚШга қарашли оролларга сургун қилинажаклиги маълум бўлди.

• **Кеча** Исроил армиясининг Фаластинга қарашли Женин шаҳридаги қисми бутунлай олиб чиқилди.

• Триполи шаҳрида Миср Президенти Ҳ.Муборак ва Ливия раҳбари М.Каззофий ўртасида бўлиб ўтган юзма-юз мулоқотларда Яқин Шарқдаги вазият муҳокама этилди.

• Югославиянинг мухтор ўлкаси — Косовода сайловлар бўлиб ўтди. Унда «Косовонинг демократик лигаси» партиясининг раҳнамоси Иброҳим Ругова ғалаба қилди.

• Янги Зеландияда террорчиликка қарши кураш тобора кучайтирилмоқда. Ҳукумат қарори билан жиноий гуруҳларнинг молиявий операциялари таъқиқланди, уларнинг банклардаги ҳисоб рақамлари ҳам ёпиб қўйилди.

• **Кеча** ўтказилган Италия касаба уюшмаси ташкилотлари раҳбарларининг учрашувида умумхалқ иш ташлашини ўтказиш ва унга тайёргарлик масалалари муҳокама қилинди.

• **Кеча** Деҳлида кучли ер силкиниши қайд этилди. Ҳозирча бу ҳақда аниқ маълумотлар йўқ.

ПОЙТАХТНИНГ бир куни

Янгиликлар, воқеалар

ҚИСҚА сатрларда

□ **КЕЧА** пойтахтимизда «Ўзмевасабзавотузумсаноат холдинг» компанияси ташаббуси билан мазкур компания маҳсулотларининг ярмаркаси намойиш этилди.

□ **ШАҲРИМИЗДАГИ** «Исломобод» маҳалласида фаоллар иштирокида ўтказилган давра суҳбати «Бахтимиз Қомуси» деб номланди. Шунингдек, КЕЧА Ўзбекистон Республикаси ИИВ Академиясида ҳамда Тошкент Давлат юридик институтида ўқитувчилару талабалар иштирокида ўтказилган анжуманлар Конституциямиз қабул қилинганлигининг 9 йиллигига бағишланди.

□ **СЕРГЕЛИ** туманидаги «Озуқа» жамоа корхонасида бўлган тадбир «Огоҳликка даъват» деб номланди. Ана шу мавзуга бағишланган анжуман Ҳамза туманидаги «Маиший кимё» очиқ ҳиссадорлик жамиятида ҳам ўтказилади.

□ **1-ТОШКЕНТ** Давлат тиббиёт институтида талабалар иштирокида «Суд-ҳуқуқ ислоҳотлари: мақсад ва вазифалар» мавзуида анжуман бўлиб ўтди.

□ **ЎЗБЕКИСТОН** Республикаси таълим марказида ўтказилган халқаро анжуман ногирон болаларни маънавий ва эстетик ривожлантириш масалаларига бағишланди.

□ **ЯККАСАРОЙ** тумани ҳокимлигида ўрта мактаблар, ўрта махсус касб-ҳунар ҳамда олий ўқув юртлари раҳбарларининг маънавият-маърифат ишлари бўйича ўринбосарлари, туман ИИБ ходимлари ва нарколог шифокорлар иштирокида бўлган семинар-кенгаш ёшлар ўртасида гиёвандликнинг олдини олиш масаласига бағишланади.

□ **ЯПОНИЯ** маданият марказида шаҳримиздаги мактабларда таълим олаётган 30 нафар иқтидорли ўқувчиларга Юнусобод туманидаги 260-мактабнинг ўқитувчиси Лилия Чехомова миллий истиқлол ғояси фанидан очиқ дарс ўтказди. Унда ўқувчилар кўргазмали воситалардан кенг фойдаланишди.

□ **ШАҲРИМИЗДАГИ** 289-мактабда 1 декабрь — Жаҳон СПИДга қарши кураш кунига бағишлаб ўтказилган «Аср душмани» мавзуидаги анжуман Бектемир тумани ҳокимлиги вояга етмаганлар билан ишлаш комиссияси, туман халқ таълими бўлими ҳамда «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракатининг Бектемир тумани бўлими ҳамкорлигида уюштирилди.

□ **ЎЗБЕКИСТОН** Республикаси Халқ таълими вазирлиги ва «Болалар» жамғармаси ҳамкорлигида ўтказилаётган «Замонавий дунё болалар нигоҳида» мавзуидаги иқтидорли болалар чизган расмлар кўргазмаси ниҳоясига етди.

□ **ШАЙХОНТОҲУР** тумани ҳудудидаги барча корхона, муассаса, ташкилот ҳамда маҳаллаларда кўчалару хиёбонларни тозалаш мақсадида катта ҳашар уюштирилди.

ШАҲРИМ — ФАХРИМ

Кўрганда кўз қувонади

Акмал Икромов тумани аҳолиси ҳам ободонлаштириш ойлигида бир жон, бир тан бўлиб қатнашди.

Туманда жойлашган корхона ва ташкилотлар, олий ҳамда ўрта махсус ўқув юртлари, таълим, соғлиқни сақлаш муассасалари ишчи-хизматчилари ҳам бу ойликда бажони дил иштирок этиб, ўзлари хизмат қилаётган ҳудуд, яшаётган манзиллари ва кўчаларни тозалаб, саранжом-саришта қилдилар.

— Туманимизда истиқомат қилувчи ҳар бир киши бу ойликка ўз улушини қўшди, — дейди туман ободонлаштириш бошқармаси бошлиғи Зоир Аҳроров. — Ахир аҳиллик бор жойдагина иш унумли бўлади-да. Туманимизда жойлашган маҳаллалар фаоллари, корхона, ташкилот, муассасалар вакиллари, ўқув юртлари талабалари, мактаблар ўқувчилари кўмагида 151,9 гектар ер тозаланиб, ораста ҳолга келтирилди. 33 километр масофадаги ирригация шохобчалари тозаланиб, 1510 та мевали ва манзарали дарахтларга шакл берилди.

Фарҳод, Лутфий, Сегизбоев, Улуғбек, Собир Юсупов кўчалари, хиёбонлар, ариқлар чиқиндилардан тозаланди. Корхона ва ташкилотлар томонидан ажратилган 324 та машина ва механизмлар бу ишга жалб қилинди. 1880 тоннадан зиёд чиқинди ва барглар олиб чиқиб кетилди.

Шоира МУҲАМЕДОВА

САНОАТ

Нафис ва бежирим

«Ўзбекчармпойабзали» уюшмасига қарашли «Нафис» очиқ турдаги акционерлик жамияти 1994 йили Республика пойабзал моделлаштириш уйи қошида ташкил этилган корхоналардан ҳисобланади.

— Йил давомида корхонамизда 90 га яқин аёллар, эркаклар ва болалар учун ҳар бир мавсумга мос келадиган замонавий ва сифатли пойабзаллар тайёрлаб ички бозорда бу маҳсулотларга бўлган талаб ҳам ўрганиб чиқилди. Чунончи, шу даврга қадар биз ишлаб чиқарган маҳсулотларимиз пештахталарда туриб қолмаган бўлса, иккинчидан улар тўғрисида ҳали бирон бир марта салбий фикр билдирилгани йўқ. Балки кундан-кунга буюртмачиларимизнинг сони ортиб бормоқда, — дейди корхона раҳбари Ниғматилла Расулов. — Бунинг сабаби, назаримда уларнинг икки қатлами ҳам тоза чарм ва ўзига хос кўркам кўринишда эканлигидир. Пойабзаллар сифатли бўлиши билан бирга харидорларнинг дидига ҳам мос келиши зарур. Бундай муваффақиятларга эришишимизда ҳамиша мададкоримиз бўлиб келган «Ўзбекчармпойабзали» уюшмасининг ҳиссаси каттадир. Италия, Туркия, Беларусь каби давлатлардан янги қолип нусхаларини олиб келиб, ишлаб чиқаришга тадбиқ этдик. Ушбу пойабзаллар бугунги кунда ўз харидорларини топди ва уларда маҳсулотга бўлган ишончни уйғотди. Биз ҳар ойда ана шундай жаҳон талабларига жавоб бера оладиган 6 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарамиз. Улардан тушган фойда асосан янги маҳсулот турларини кўпайтиришга ва техник жараённи яхшилашга сарф қилинади. Чет элникидан қолишмайдиган ушбу пойабзалларнинг нархи нисбатан анча арзон. Сабаби биз асосий хом ашёни «Ўзбекчармпойабзали» уюшмасига қарашли «Қўқон-тери» корхонасидан оламиз.

Фаолиятимизни янада кенгайтириш мақсадида шу йилнинг ноябрь ойида Жанубий Кореянинг «GIN YUONG» фирмаси билан ҳамкорликда «UZ-GIN YUONG» қўшма корхонасини туздик.

Шу йилнинг 5-6 декабрь кунлари «Ўзкўргазмасавдомарказ»да «Ўзбекчармпойабзали» уюшмаси ташаббуси билан 2002 йил учун савдо ярмаркаси ташкил этилмоқда. Ушбу ярмаркада биз ҳам энг сўнгги нусхадаги маҳсулотларимиз билан фаол қатнашамиз.

Одил ҲАЙДАРОВ

СУРАТЛАРДА: корхонанинг моҳир усталаридан Наталья Герасимова ҳамда Вячеслав Хванлар пойабзалларнинг бирламчи қисмига ишлов беришмоқда; тайёр маҳсулотлардан намуналар. Сергей Любчич олган суратлар.

ТОШКЕНТ ШАҲАР ҲОКИМЛИГИДА

«Камолот»: ташаббус ва фаоллик — ҳаётимиз мезони!

Аввал хабар қилинганидек, Тошкент шаҳар ҳокимлигида «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати Тошкент шаҳар Кенгашининг кенгайтирилган йиғилиши бўлиб ўтди.

Ҳаракат ташкил топган вақт ичида қандай ишлар амалга оширилди? Қандай ижобий натижаларга эришилди? Йиғилишда шу каби муаммолар таҳлил этилиб, камолотчилар томонидан қилинган ишлар билан бир қаторда ҳаракатнинг жойлардаги фаолиятини такомиллаштириш ва янада кенгайтириш борасида кўп фикр ва мулоҳазалар билдирилди.

Етти ой унчалик узоқ муддат бўлмаса ҳам, дастлабки натижалар асосида тегишли хулосалар чиқариш мумкин, дея ўз фикрини баён қилди «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракатининг Тошкент шаҳар бўлими кенгаши раиси Фурқат Маҳмудхўжаев.

Шунингдек у ҳаракатда олдинга силжиш сезиларли даражада кузатилаётгани, ҳозирда ташкилий масалалар билан боғлиқ ишлар танқидий баҳоланиб, асосий эътибор амалиётга қаратилаётганлиги, шу билан бирга тушунтириш-тарғибот йўналишида ҳам кенг қамровли фаолият олиб борилаётганини таъкидлади, бу борада у айниқса «Оқшом» газеталари саҳифаларида чоп этилаётган туркум мақолалар ёшлар орасида «Камолот» ҳаракатига бўлган муносабатни кучайтиришга яхши замин яратаётганини таъкидлади.

Албатта, ҳамма жойдаги ишларга бир хилда умумий қониқарли баҳо бериб бўлмайди. Жумладан, бирламчи ташкилотларда ёшларнинг бўш вақтини мазмунли ташкил этишда фаоллик кўрсатилмаётганини келтириш мумкин. Бироқ, тадбир давомида билдирилган мулоҳаза ва таклифларда бу борадаги камчиликлар ҳаракат ташкилотларида ҳали тажриба етишмаслиги оқибати эканлиги, уларни бартараф этишда уюшқоқлик билан иш кўриш кераклиги қайд этилди.

Йиғилишда камолотчилар амалга ошираётган қатор ижобий ишлар таъкидланганини ҳам айтиб ўтиш жоиз. Чунончи, камолотчилар туман ички ишлар бошқармалари билан ҳамкорликда ва маҳалла фаоллари иштирокида жойларда ёшлардан маҳалла посбонлари таркибини шакллантиришда фойдали иш олиб бормоқдалар. Тошкент Давлат юридик институти талабалари шаҳардаги умумтаълим мактабларини оталиққа олиб ўқувчиларни ҳуқуқий билим билан таништирмоқдалар. Қаровсиз болалар билан ишлаш, уларни ўз ота-оналари бағрига қайтариш, Меҳрибонлик уйларига ғамхўрлик қилиш бўйича ибратли ишлар амалга ошириляпти.

Йиғилишда бошланғич ташкилотларни тузишда сифатга эътибор бериш масаласига алоҳида эътибор қаратилди. Шунингдек, ҳаракат ташкилотлари дуч келаётган қийинчилик ва муаммоларни ҳал этишда, жумладан, камолотчиларни уларни олиб борадиган фаолияти учун хоналар, жиҳозлар ва телефон алоқалари билан таъминлашда ташкилот ва муассасалар яқиндан ёрдам беришлари кераклиги кўрсатиб ўтилди.

Очиқ мулоқот тарзида ўтган йиғилишда Тошкент шаҳар ҳокими Рустам Шоабдураҳмонов ёшлар ҳаракатининг ташкилий ва амалий ишлари ҳақида фикр юритиб, бугунги кунда «Камолот»га билдирилаётган ишонч тобора ошиб бораётгани ва бу ишончнинг мустаҳкамланишида камолотчилар ташаббускорлик ва фаоллик билан иш олиб боришлари зарурлигига тўхталди. Фуқаролик жамиятини барпо этишда айниқса ёшлар ҳаракати фаоллик кўрсатиши керак. Бунинг учун энг аввало, ёшларнинг ўзида ташаббускорлик, масъулият ва интизом бўлмоғи зарур. Ўз навбатида ёшларга оид масалаларда ҳар бир ташаббус шаҳар ва туман ҳокимликлари томонидан қўллаб-қувватланиб, амалий ёрдам кўрсатилиши муҳим эканлиги таъкидланди.

(Ўз мухбиримиз)

ҚУРИЛИШ

Уй тўйлари

Пойтахтимизнинг Элбек кўчасида бирин-кетин қурилаётган замонавий турар жой биноларини кўриб кўнглингиз қувонади. Тўғри-да, барча қулайликларга эга бўлган бундай мустаҳкам ва шинам уйларда кимнинг ҳам яшагиси келмайди дейсиз. Дарҳақиқат, бу турар жой бинолари «Ўзуйжойжамғармабанк»и буюртмасига асосан қурилмоқда.

Элбек кўчасида бунёд этилаётган кейинги учта турар жой биноларининг қурилишини «Ўзбексувқувватқурилиш» трестига қарашли 2-уй-жой қурилиши механизациялашган колоннасининг қўли гул бунёдкорлари бош пудратчи сифатида олиб бормоқда. Шунингдек, бу қурилиш ишларига бир нечта ёрдамчи пудратчилар ҳам жалб этилган. Айни пайтда 90 нафардан зиёд қурувчилар уйларнинг ҳар томондан сифатли ва кўркли бўлиши учун ҳормай-толмай меҳнат қилишаётир. Ушбу 4 хонадан иборат бўлган турар жой биноларининг ҳар бирида янги йил арафасида 16 нафар бахтли оила кўчиб келиб 2002 йилни шу уйларда қўшалоқ байрам сифатида нишонлашади. Шуни алоҳида қайд этиш жоизки, бу уйлар ўзбекона меъморий кўринишга эга бўлиб, хоналари ҳам кенг қилиб қурилмоқда.

Айни пайтда биноларнинг бир қисмида пардозлаш ишлари ниҳоясига етиб, атрофини ободонлаштириш ишлари бошланиб кетган. Ҳадемай, бу уйлар бирин-кетин ўз эгаларига топширилади.

Омон ҲУСАНОВ

АФҒОНИСТОНГА ЮКНИНГ САЛМОҚЛИ ҚИСМИ ЎЗБЕКИСТОНДАН ЎТМОҚДА

Ўзбекистон ҳукумати, аввало, уруш, шу билан бирга, табиий офатлар туфайли ўта аянчли аҳволга тушиб қолган Афғонистон халқига жаҳон ҳамжамияти томонидан ёрдам кўрсатилишини ҳар томонлама қўллаб-қувватлаб, бу борада БМТ билан ҳамкорликни кенгайтиришга тайёр эканлигини билдирган эди. Айни пайтда, БМТ маълумотларига кўра, мурувват тариқасида афғон заминига юборилаётган юкларнинг қарийб ярми Ўзбекистон орқали ўтмоқда.

Ҳозирги кунда мамлакатимизнинг турли вазирлик ва идоралари инсонпарварлик ёрдамини етказиб беришдек хайрли ишга ҳисса қўшиб келмоқда. Фавқулодда вазиятлар вазирлигига (ФВВ) эса асосий мувофиқлаштирувчи вазифаси юклатилган.

Шу кунларда Амударёдан ҳар куни баржаларда 200-300 тонна юк Афғонистон ҳудудига ўтказилаяпти. Нариги соҳил билан алоқа 14 ноябрь куни бошланган: илк баржа шу куни Афғонистон соҳилига борган эди. ФВВдан олинган маълумотга кўра, шу кунгача БМТнинг нариги қирғоқдаги вакилларига жами икки минг тоннага яқин юк етказиб берилган.

Инсонпарварлик ёрдами асосан озиқ-овқат, кийим-кечак, чодир, дори-дармон ва полиомиелитга қарши вакциналардан иборат. Термиз шаҳри яқинидаги омборларда шундай маҳсулотларнинг яна минг тоннаси Афғонистонга жўнатиш учун тахт қилиб қўйилган.

Афғон халқига мурувват тариқасидаги юклар асосан БМТнинг Болалар жамғармаси (ЮНИСЕФ), Жаҳон озиқ-овқат дастури, Қочқинлар масаласи бўйича олий комиссар бошқармаси йўналишлари билан мамлакатимизга келтирилмоқда.

БМТнинг Термиздаги вакиллари берган маълумотга кўра, Афғонистондаги ночор аҳволда қолган аҳолига ёрдам кўрсатишнинг олти ойлик режаси ишлаб чиқилган. Унда хавфсизлик муаммолари тўла бартараф этилганидан сўнг ҳар ой 15-16 минг тонна юк етказиб бериладди.

(ЎзА).

ОБУНА-2002 • ОБУНА-2002 • ОБУНА-2002

Тадбиркорлар «Оқшом»ни қўллаб-қувватлашмоқда

Яқинда Тошкент шаҳар Товар ишлаб чиқарувчилар ва тадбиркорлар палатасида палатанинг туман бўғинлари раҳбарлари иштирокида «Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» пойтахт газеталари таҳририяти вакиллари билан учрашув бўлиб ўтди.

Учрашувда сўзга чиққан Тошкент шаҳар Товар ишлаб чиқарувчилар ва тадбиркорлар палатаси раиси вазифасини бажарувчи С.Ҳакимов палатанинг бутун иши тадбиркорлар манфаатига бўйсундирилганлигини таъкидлади. Ушбу секторда ҳали қатор масалалар борки, унга бутун диққат-эътиборни қаратиш керак бўлади. Бу экспортга мўлжалланган маҳсулотлар ишлаб чиқаришни кенгайтириш, хорижий инвестицияларни жалб этиш, корхоналар ишини қайтадан такомиллаштириш масалаларидир.

Мана бир неча йилдирки, пойтахт газеталари тадбиркорлик секторининг ишига бағишланган махсус саҳифаларни ёритиб келмоқда. Айниқса «Ошкора суҳбат» рукни остидаги мақолалар муштарийларга манзур бўлмоқда.

— Шаҳар газеталари, — деб таъкидлади «Оқшом» газеталарининг бош муҳаррири Акмал Акромов, — бундан буён ҳам Тошкент шаҳар Товар ишлаб чиқарувчилар палатаси ва унинг туманлардаги бўғинлари билан ҳамкорликни янада кенгайтиришга, пойтахт кичик ва ўрта бизнеси иши тўғрисидаги қўшма сонларни тайёрлашга ҳозиру нозирдир. Тадбиркорлар матбуот минбари орқали ўз ишларининг истиқболлари ҳақида ҳикоя қилишлари, таклиф ва мулоҳазаларини билдиришлари, диққатга молик муаммоларни кўтаришлари ва журналистлар билан биргаликда бу муаммоларнинг ечимини топишлари мумкин.

(Ўз мухбиримиз)

КОНСТИТУЦИЯМИЗ ЯШАМОҚДА ВА АМАЛ ҚИЛМОҚДА

Ҳа, ҳаётимизнинг Бош Қонуни — Конституциямизнинг 41-моддасида ҳар ким билим олиш ҳуқуқига эга эканлиги мустаҳкамлаб қўйилган. Жаҳон миқёсидаги ютуқлар асосида тайёрланган ҳамда юксак умумий ва касб-ҳунар маданиятига, ижодий ва ижтимоий фаолликка, ижтимоий-сиёсий ҳаётда мустақил равишда мўлжални тўғри ола билиш маҳоратига эга бўлган, истиқбол вазифаларини илгари суриш ва ҳал этишга қодир кадрларнинг янги авлодини шакллантиришдек хайрли мақсадларни кўзлаб ҳаётга татбиқ этилган Кадрлар тайёрлаш миллий дастури ҳам Ўзбекистон Республикаси Конституцияси асосида вужудга келди.

Аввалги Конституцияларда номигагина билим олиш ҳуқуқи қайд этилган эди. Эндиликда мактаб ўқувчилари, касб-ҳунар коллежлари ва академик лицейлар, олий ўқув юртларининг талабалари учун энг замонавий техник воситалардан фойдаланган ҳолда жаҳон андозалари даражасида билимларни олиш, фан ва техниканинг энг охирги ютуқлари билан танишиш юзасидан кенг имкониятлар очилиб, барча зарур шарт-шароитлар яратилмоқда.

Адолатли тест тизими яратилиб, иқтидорли ёшлар олий ўқув юртларига ўз кучлари билан ўқишга киряптилар. Қолаверса, талабаларга имтиёзли кредит бериш йўлга қўйилмоқда. Илгари ҳатто тасаввур қилиш ҳам мумкин бўлмаган ҳолда давлат, турли жамғармалар томонидан иқтидорли ёшлар чет элларнинг нуфузли университет ва институтларига таълим олишга юборилмоқда. Бинобарин, Кадрлар тайёрлаш миллий дастурининг ғоялари, унинг асосида амалга оширилаётган ислоҳотларни бутун дунё эътироф этди.

Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинган кутлуғ куннинг тўққиз йиллиги арафасида таҳририятимизда Тошкент Давлат юридик институтининг Жиноят процесси кафедраси ўқитувчилари ва ушбу олий ўқув юрти талабалари иштирокида ўтказилган давра суҳбати давомида ҳам Кадрлар тайёрлаш миллий дастури бандларининг ҳаётда ўз аксини қанчалик топаётганлиги, ҳуқуқий-демократик давлатимиз бунёдкорлари бўлмиш талабаларнинг зукко, билимдон, ҳозиржавоб ҳолда замонавий илмлар чўққисини эгаллаётганликлари, жамият, давлат ва оила олдида ўз масъулиятларини қандай ҳис этаётганликлари, Бош Қонунимиз асосларини ҳаётга сингдиришга қанчалик тайёр эканликлари яна бир бор намоён бўлди.

Одатга кўра давра суҳбатини институт ўқитувчилари бошлаб беришди.

ҲУҚУҚИЙ ДАВЛАТ САРИ

«Ҳар ким билим олиш ҳуқуқига эга.
Бепул умумий таълим олиш давлат томонидан кафолатланади...»
Ўзбекистон Республикаси Конституциясидан.

— Инсонпарвар демократик ҳуқуқий давлатни барпо этиш, Ўзбекистон Республикаси Конституцияси ва қонунларнинг устунлиги сўзсиз тан олинишини ҳамда норматив-ҳуқуқий актларнинг Конституция нормалари ва тамойилларига мос келишини таъминлаш барча давлат органлари, мансабдор шахслар, жамоат бирлашмалари ва фуқароларнинг Конституция ва қонунларга мувофиқ ҳаракат қилишларини талаб этади, — деди жумладан Жиноят процесси кафедрасининг ўқитувчиси Обиджон Мадалиев. — Қонунларга риоя этишни уларнинг ижросини узлуксиз текширмасдан, назоратсиз қолдирган ҳолда тасаввур этиб бўлмайди. Шунинг учун, ҳозирда амалда бўлган Ўзбекистон Конституциясининг 24-боб 118-моддасидан 121-моддасигача, айнан шу вазифани бажариш ваколати юклатилган Прокуратура идораларига бағишланган.

118-моддада мамлакатимиз ҳудудида қонунларнинг аниқ ва бир хилда бажарилиши устидан назоратни Ўзбекистон Республикаси Бош прокурори ва унга бўйсунувчи прокурорлар амалга оширишлари кўрсатилган.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Олий Мажлиснинг иккинчи чақириқ олтинчи сессиясидаги ўз маърузаларида Ўзбекистон Республикаси жиноят ва жиноят-процессуал қонунчилигини эркинлаштириш ва демократлаштириш, ишларни кўриб чиқиш тартибини соддалаштириш, жиноий ишларни тергов қилиш ва судда кўриш муддатларини қисқартириш, шунингдек «Прокуратура тўғрисида»ги Қонун қандай бўлиши лозимлигини кўрсатиб ўтган эдилар. Ўзбекистон Республикасининг «Прокуратура тўғрисида»ги Қонунининг 6-моддасида **«Прокуратура фаолияти Ўзбекистон Республикаси Президенти ва Ўзбекистон Олий Мажлиси назоратида бўлади»**, дейилган эди.

Ўзбекистон Республикаси «Прокуратура тўғрисида»ги Қонуннинг янги таҳририга Конституциявий суд томонидан Бош прокурорнинг норматив тусдаги буйруқларининг Ўзбекистон Республикаси Конституциясига ва амалдаги қонунчиликка мослиги устидан суд назоратини ўрнатиш механизми киритилди, яъни Ўзбекистон Республикаси Бош прокурорининг норматив тусдаги буйруқлари Ўзбекистон Республикаси Конституциявий судининг қарорига асосан бекор қилиниши мумкин.

Бир сўз билан айтганда, Қонуннинг янги таҳририда кўрсатилган прокуратура фаолиятининг асосий йўналишларида фуқаролар томонидан қонунларнинг ижро этилиши устидан назорат қилиш эмас, балки **фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликларини таъминлашга қаратилган қонунлар ижроси устидан назорат қилиш лозимлиги кўрсатилган.**

— Жуда тўғри, — суҳбатга қўшилди жиноят процесси кафедрасининг катта ўқитувчиси Бахтиёр Ҳидоятов. — Ўзбекистон Республикаси Конституциясида эркинлик ва шахсий дахлсизлик ҳуқуқи, почта, телеграф жўнатмалари ва телефон сўзлашувларининг сир тутилишини ҳимоя қилиш ҳуқуқи, Республика ҳудудида эркин кўчиб юриш каби ҳуқуқлар мустаҳкамлаб қўйилган. Ушбу ҳуқуқ ва эркинликлар қонун билан ҳимоя қилинади, бу эса улардан аниқ фойдаланиш имкониятини кафолатлайди.

Жумладан, Конституциянинг 25-моддасига кўра ҳар ким эркинлик ва шахсий дахлсизлик ҳуқуқига эга. Ҳеч ким Қонунга асосланмаган ҳолда ҳибсга олиниши ёки қамоқда сақланиши мумкин эмас. Агар терговчи жиноят содир этганликда гумон қилиш учун асослар бўлмаган ҳолда шахсни ушлаб турса ёки унга нисбатан эҳтиёт чораси сифатида қамоққа олишни қўлласа, Жиноят кодексининг 234-моддасига кўра жавобгар бўлади. Агар терговчи сўроқ қилиш даврида айбланувчига, гувоҳга ёки жабрланувчига руҳий ёки жисмоний таъсир кўрсатган бўлса, у Жиноят кодексининг 235-моддасига кўра жавобгарликка тортилади. Бу ҳам ҳуқуқий-демократик давлат тамойилларининг муҳим бир кўринишидир.

Шуни ҳам таъкидлаш keraкки, ҳеч ким, жумладан ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари ходимлари қонуний асосларсиз уй эгаси хоҳишига хилоф равишда унинг уй-жойига киришга ҳақли эмас. Фуқароларнинг уй-жойи дахлсиз деган конституцион ҳуқуқ Жиноят кодексининг 142-моддаси билан муҳофаза қилиниб, уй-жой дахлсизлигининг бузилиши учун жиноий жавобгарликни белгилайди.

— Фикрингизни ривожлантириш мақсадида шуни таъкидлаб ўтмоқчи эдимки, — деди жумладан Жиноят процесси кафедраси ўқитувчиси Шуҳрат Иномжонов, — Конституциямизнинг II бўлимида «Шахсий ҳуқуқ ва эркинликлар»га бағишланган VII боб бор. Ушбу бобнинг 25-моддасига кўра, ҳар ким эркинлик ва шахсий дахлсизлик ҳуқуқига эга.

Ҳеч ким қонунга асосланмаган ҳолда ҳибсга олиниши ёки қамоқда сақланиши мумкин эмас.

Шахс қонунга асосланган ҳолда ҳибсга олинган деб ҳисобланиши учун у Ўзбекистон Республикаси ЖПКнинг 221-моддасида белгилаб қўйилган ушлаб туриш асосларига асосан ҳибсга олинган бўлиши керак. Ўзбекистон Республикасининг 2001 йил 29 августдаги «Жиноий жазоларнинг либераллаштирилиши муносабати билан Ўзбекистон Республикасининг Жиноят, Жиноят-процессуал кодекслари ҳамда маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодексга ўзгартишлар ва қўшимчалар киритиш ҳақида»ги Қонунига кўра, эҳтиёт чораси сифатида қамоққа олиш жиноят кодексида уч йилдан ортиқ муддатга озодликдан маҳрум қилиш тариқасидаги жазо назарда тутилган қасддан содир этилган жиноятларга доир ҳамда эҳтиётсизлик оқибатида содир этилиб, бунинг учун Жиноят кодексида беш йилдан ортиқ муддатга озодликдан маҳрум қилиш тариқасидаги жазо назарда тутилган жиноятларга доир ишлар бўйича қўлланилади деб белгиланиши — бу инсонпарвар сиёсатимизнинг белгисидир. Конституциямизнинг 13-моддасига кўра, инсоннинг эркинлиги, шахси олий қадрият экан, инсоннинг эркинлигини чеклайдиган ҳар қандай қонунга хилоф ҳаракатлар қораланмоғи ва бундай ҳаракатни амалга оширган шахс қонунда белгиланган тартибда жавобгарликка тортилмоғи шартдир...

Сўнг талабалар баҳсга киришиб, аёллар, ёшлар, оила, никоҳ ва билим олиш ҳуқуқи, фуқароларнинг ҳуқуқий ҳимояси, ижтимоий- сиёсий ислоҳотлар ва Конституция, юртимизда виждон эркинлигининг кафолатлари юзасидан ўз фикр-мулоҳазаларини билдиришди. Қуйида уларни эътиборингизга ҳавола этамиз.

• Мухтабар ҲУСАНОВА,
3-ҳуқуқ факультетининг 3-курс талабаси:

— 1992 йил 8 декабрда Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилиниши билан Ўзбекистон тарихида янги-янги унутилмас саҳифалар очила бошланди. Жумладан, ёшлар, оила, аёллар ҳақида алоҳида конституциявий меъёрлар белгиланиши билан бир қаторда ана шу меъёрлар замирида кўплаб қонунлар, қарорлар, меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатлар қабул қилинди. Буларга мисол қилиб «Ёшларга оид давлат сиёсати асослари тўғрисида», Кадрлар тайёрлаш миллий дастури, «Таълим тўғрисида»ги Қонунларни айтиб ўтишимиз мумкин.

Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 41-моддасига мувофиқ ҳар ким билим олиш ҳуқуқига эга. Мана шу норманинг белгиланиши билан Ўзбекистон Республикасида илм-маърифатнинг кенг йўлга қўйилганлигини, ҳар бир фуқаронинг билимга бўлган эҳтиёжи етарли даражада таъминланиши мустаҳкамланиб, барча имконият, шарт-шароитлар давлат томонидан таъминланади. Мисол учун ёш фуқаро умумий таълимни олганидан сўнг илмий салоҳиятини ошириш, мустаҳкамлаш учун ўрта махсус ўқув юртларига ёки институт, университетларга ўқишга кириши мумкин. Бу билан унинг билим олишга бўлган ҳуқуқи таъминланади. Фақатгина ёшлар эмас, балки барча шахслар бу ҳуқуқдан фойдалана оладилар, яъни Конституциямизнинг 18-моддасига кўра, Ўзбекистон Республикасида барча фуқаролар бир хил ҳуқуқ ва эркинликларга эга бўлиб, жинси, тили, дини, ижтимоий келиб чиқиши, эътиқоди, шахси ва ижтимоий мавқеидан қатъи назар қонун олдида тенгдирлар.

Ўзбекистон Республикаси ўз олдига ҳуқуқий демократик фуқаролик жамиятини қуришни мақсад қилиб қўйган, бу давлатни қуришда илмий, маънавий жиҳатдан етук, ҳуқуқий салоҳиятли фуқаролар иштирок этар эканлар, улар ўз билим ва таълим олиш ҳуқуқларидан имкон борича унумли фойдалансалар, кўзланган мақсадга эришилади. Айниқса, Президентимиз ёшларга алоҳида эътибор бериб ишонаётганликлари бизларга катта масъулият юклайди. Бу юксак масъулиятни бажариш ҳар бир ёшнинг ўзига боғлиқдир.

• Абдулла САФАРОВ,
3-ҳуқуқ факультетининг 3-курс талабаси:

— Ўзбекистон Республикаси Асосий Қонунининг VI, яъни Фуқаролик бобининг 22-моддасида: «Ўзбекистон Республикаси ўз ҳудудида ҳам, унинг ташқарисида ҳам ўз фуқароларини ҳуқуқий ҳимоя қилиш ва уларга ҳомийлик кўрсатишни кафолатлайди» деган қоида мустаҳкамлаб қўйилган.

Бу моддага кўра Ўзбекистон Республикаси ўз фуқароларининг ҳуқуқ ва манфаатларини нафақат ўз ҳудудида, балки республика ташқарисида ҳам ҳимоя қилишни, уларнинг ўз фаолиятларини олиб боришлари учун қулай шарт-шароитларни яратишни, моддий-маънавий томондан қўллаб-қувватлашни ва бошқа ёрдамларни кўрсатишни таъминлайди ҳамда уларнинг ҳуқуқ ва эркинликлари бузиладиган ҳолатларда уларга ҳуқуқий ёрдам беради.

Чунончи, Республикамиз фуқаролари ҳуқуқларининг хорижий давлатларда бузилишининг олдини олиш йўлида ҳукуматимиз ва хорижий давлатлар ўртасида имзоланган фуқароларимизнинг ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилишга қаратилган шартнома ва битимлар мавжуд. Ўзбекистон фуқароларининг хориждаги ҳимояси ва уларга ҳомийлик ишлари республика Ташқи ишлар вазирлиги, консулликлар ва ваколатхоналар томонидан амалга оширилади.

• Шерзодбек ЭШМИРЗАЕВ,
3-ҳуқуқ факультетининг 3-курс талабаси:

— Бизга маълумки, давлатимизнинг бугунги кундаги эришган ютуқларининг барчаси республикамизда олиб борилаётган турли соҳадаги ислоҳотлар натижасидир. Маълумки, ушбу ислоҳотлар, бу ютуқларнинг таъминловчиси давлатимизнинг асосий қомуси бўлмиш Конституциямиздир. Мамлакатимиз миқёсида қабул қилинаётган қонунлар бу аввало, шахснинг эркинлиги, ҳақ-ҳуқуқлари, мажбуриятлари ва бурчларини муҳофазалашда ифодаланади, яъни қонунлар шахс учун хизмат қилади. Шу ва бу каби соҳаларда қабул қилинаётган қонунларнинг асосини, яъни пойдеворини Конституция ташкил этади. Шу ўринда ҳозирда ва келажак учун Конституциямизнинг йўналтирувчи асос эканлигини алоҳида таъкидлаб ўтиш лозим. Конституция аввало шахс учун, давлат ва жамият учун хизмат қилади.

Қонунлар авваламбор халқнинг хоҳиш-иродасини ифодалаши даркор. Ёшларимизнинг мана шу масалаларни ёритишда фаол иштироки муҳим ўрин тутади. Келажак биз ёшларники экан — келажак учун хизмат қилиш, 10 йил ичида эришилган ютуқларимиздан-да юқорироқ ютуқларга эришиш, шу азиз, муқаддас Ватанимизни авайлаб-асрашимиз, бой маданий, тарихий меросимизни тиклаш, Ўзбекистон ривожланаётган давлатлар қаторидан ўрин олишига, келажакда демократик ҳуқуқий жамият қуришга халқимиз билан хизмат ва ҳаракат қилмоғимиз даркор. Бу йўлдаги тўсиқ, қийинчиликлар олий мақсад олдида ҳеч нима эмасдир.

• Улуғбек ОХУНОВ,
2-ҳуқуқ факультетининг 4-курс талабаси:

— Республикамиз Конституцияси дунё конституциялари ичида энг демократик анъаналар асосида тузилганлиги билан муҳим аҳамиятга эгадир. Конституциямиз XIV бобида оила, унинг ҳуқуқий мақоми белгиланиб ҳеч қайси мамлакат конституциясида оила масаласига алоҳида боб ажратилмаган. Ушбу бобда, яъни Конституциянинг 63-моддасида оила ва никоҳ тузишнинг ихтиёрийлиги мустаҳкамланган ва никоҳ тузишда тарафлар эркин ҳамда тенг ҳуқуқлидир дейилган. Лекин амалда менинг назаримда кўпгина фуқароларимиз Конституциянинг мазкур талабига етарлича риоя қилишмаяпти. Масалан, қизларни ота-она, қариндош-уруғларининг мажбурлаб эрга бериб юбориши ёки йигитларнинг хоҳишига қарши бирор қизни унга олиб беришлари Конституциямизда белгиланган никоҳ тузиш эркинлиги тамойилининг бузилишидир. Суд амалиётида бўлиб, шу масалани ўрганганимда республикамиздаги кўплаб никоҳдан ажралиш ҳоллари айнан мана шу ота-она, қариндошларнинг йигит-қизларни никоҳга мажбурий киритишлари ва кейинчалик улар табиатан ўзаро мос тушмаслиги сабабли ажралишлар келиб чиқаётганини билдим. Мазкур конституциявий тамойилнинг бузилиши натижасида кўпроқ қизларимиз ҳуқуқлари поймол бўлади ва улар жабр кўради ҳамда оила бузилиб ота-она, давлат, жамият манфаатига путур етади. Конституциямизнинг ушбу оила деб номланган бобининг 64-66-моддаларида, шарқона демократиядан келиб чиқиб, ота-оналарнинг фарзандлари вояга етгунча ғамхўрлик қилишлари шартлиги, айни пайтда вояга етгач фарзандлар ҳам меҳнатга лаёқатсиз ота-оналари ҳақида қайғуришга мажбурликлари белгиланган. Аммо афсуски, ҳаётимизда айрим аёлларимиз ўз фарзандларини туғиб, ташлаб кетиш ҳоллари ёки вояга етмаган фарзандларини моддий таъминлашдан бўйин товлаши ҳоллари ҳам учраб турибди. Айниқса баъзи фарзандларнинг меҳнатга лаёқатсиз ота-оналарини таъминламаслиги, улар ҳақида қайғурмаслиги ёки қариялар уйига ташлаб кетиши бизнинг шарқона демократияга зид ва Конституция 66-моддасини қўпол бузишдир. Конституциямиздаги инсонпарвар тамойиллардан бири унинг 65-моддасида белгиланган бўлиб, оналик ва болалик ушбу моддага биноан давлат муҳофазасидадир. Айнан ушбу модда талабларига мувофиқ амалда аёлларимиз фарзандли бўлгач, уларга суюнчи пуллар, нафақалар бериш тизими йўлга қўйилди, оналик ва болаликни реабилитация қилиш марказлари очилди, меҳнат қонунларида эса ҳомиладор аёлларга иш жойидан иш ҳақи ва ўрни сақланган ҳолда таътиллар бериш мустаҳкамланди ва булар пировард натижада аёллар ҳуқуқларини жамиятда қарор топтириш, соғлом авлодни яратишга хизмат қиляпти. Конституциямизнинг яна бир афзаллик томони — умумий ўрта таълим бепул ва давлат зиммасидадир деб унинг 41-моддасида белгилаб қўйилишидир. Ҳатто энг ривожланган АҚШ, Буюк Британия каби давлатларда ҳам ўрта умумий таълимнинг пуллик тизими мавжуд. Бизнинг Конституциямизда ушбу таълим турининг бепуллиги мустаҳкамланиши ўзбек халқи келажак зурриёдларининг баркамол, билимли бўлиб етишишига катта эътиборидан далолат. Албатта, ўқувчи ёшларимиз бунинг қадрига етиши ва доимо туганмас бойлик бўлмиш илмни эгаллашга ҳаракат қилиши лозим.

• Қайим ХОЛОВ,
3-ҳуқуқ факультетининг 3-курс талабаси:

— Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг VII боб 31-моддасида «Ҳамма учун виждон эркинлиги кафолатланади. Ҳар бир инсон хоҳлаган динга эътиқод қилиш ёки ҳеч қайси динга эътиқод қилмаслик ҳуқуқига эга. Диний қарашларни мажбуран сингдиришга йўл қўйилмайди», дейилган. Ўзбекистон ўз мустақиллигига эришган дастлабки вақтларданоқ виждон эркинлигига алоҳида аҳамият берди. Чунки собиқ иттифоқ даврида диний қарашлар, диний урф-одатлар, унга эътиқод қилиш қатъиян ман қилинарди. Бунинг натижаси ўлароқ Ўзбекистон мустақилликка эришган дастлабки даврларда коммунистик мафкура барҳам топиб, инсонларда мафкуравий бўшлиқ вужудга келди. Бундан фойдаланган баъзи бир манфур кучлар халқнинг динни тушунмаслиги ёки чаламуллалигидан фойдаланиб динни ниқоб қилиб ўз мафкурасини сингдиришга ҳаракат қилди.

Ушбу моддада назарда тутилган қоидаларни ҳаётда қуйидагиларда кўришимиз мумкин:

— Дин давлатдан ажратилган ва ҳеч бир дин устувор мавқега эга эмас.

— Барча динга эътиқод қилувчилар тенг ҳуқуқларга эга ва уларни камситишга йўл қўйилмайди.

— Ҳар ким диний қоидаларни, масалан: намоз, ҳаж, рўза ва шу каби ҳаракатларни эркин амалга ошириши мумкин, буларни мажбуран амалга ошириш қатъиян ман этилади.

— «Виждон эркинлиги тўғрисида»ги Қонунда диний билимларни олишга муайян ёш белгилаб қўйилган. Чунки шахс муайян ёшга етмасдан унга диний билимлар берилса у ўз эътиқоди ва ҳаракатларининг мазмунини тўлиқ англамайди. Шунинг учун у муайян ёшга етиши ва буни эркин танлаши керак.

Виждон эркинлигининг кафолатланиши инсоннинг руҳан эркин бўлишини таъминлайди. Бу демократик дунёвий давлатнинг энг муҳим белгиларидан биридир.

Виждон эркинлигининг кафолатланиши инсонга маънавий жиҳатдан бойиш ва руҳан эркин бўлишга имконият берди.

Давра суҳбатига якун ясар экан, Жиноят процесси кафедрасининг мудири, шаҳар хотин-қизлар қўмитаси раисининг ўринбосари Зумрад Иноғомжонова ўз фикр-мулоҳазаларини қуйидагича ифода этди:

— Ўзбекистон Республикасида келажакда ҳуқуқий демократик давлат, фуқаровий адолатли жамият қуриш мақсадида қонун устуворлигини таъминлаш, шахснинг ҳуқуқ ва эркинликларини кафолатлаш юзасидан ижобий ишлар амалга оширилмоқда.

Асосий Қомусимиз ҳисобланган Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 43-моддасида инсон ҳуқуқлари ва эркинликларининг кафолатлари белгиланган. Бу модданинг асосида «Инсон ҳуқуқлари умумжаҳон декларацияси» ётади.

Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 2-моддасида давлат халқ иродасини ифода этиб, унинг манфаатларига хизмат қилади, унинг органлари ва мансабдор шахслари жамият ва фуқаролар олдида масъулдирлар деб ёзилган. Демак, илгариги конституцияларга ўхшаб инсон давлат учун бор кучини аямай хизмат қилиш эмас, балки давлат ўз халқининг тинч ва осойишта, бахтли ҳаёт кечириши, унинг ҳақ-ҳуқуқлари ва эркинликларини муҳофаза қилиши учун барча чораларни кўради. Бундан инсон эркинликларини таъминлашнинг асосий кафолати давлат қўлида дейиш мумкин. Давлатнинг барча бошқарув тизимидаги идоралари, ҳуқуқни муҳофаза қилиш органларининг фаолияти шунга қаратилган.

Конституция асосида кўплаб қонунлар қабул қилинганлиги барчага маълум. Масалан, Конституциянинг 31-моддасида белгиланган виждон эркинлигини таъминлаш бўйича «Виждон эркинлиги тўғрисида»ги Қонун, 37-моддадаги меҳнат қилиш ҳуқуқи бўйича «Меҳнат тўғрисида»ги Қонун, Конституциянинг 117-моддасида белгиланган сайлаш ва сайланиш ҳуқуқи бўйича «Фуқаролар сайлов ҳуқуқлари кафолатлари тўғрисида»ги Қонун ва ҳоказо. Барча Қонунларнинг замирида инсон манфаати ётади, десак хато бўлмайди, бу эса уларни таъминлашнинг кафолати ҳисобланади. Шунинг учун ҳам Қонунларни ўрганишимиз, унга эътиқод қилишимиз, уларнинг ижросида иштирок этишимиз керак. Ўз ҳаётимизни қонунга мувофиқ равишда олиб борсаккина осойишта яшашимиз мумкин. Чунки ҳар бир Қонун замирида ҳуқуқ ва бурч бор. Ҳуқуқ ва бурчнинг уйғунликда олиб борилиши инсонлар ўртасидаги ижтимоий муносабатнинг адолатли бўлишини таъминлайди.

Давра суҳбатида иштирок этган Тошкент шаҳар ҳокимининг ўринбосари, шаҳар хотин-қизлар қўмитасининг раиси Фарида Абдураҳимова жамиятимиз барча аъзоларининг ҳуқуқий ҳимояларини тўла таъминлаш бугунги кундаги энг устувор вазифалардан бири эканлигини таъкидлаб, шу каби юзма-юз учрашувлар ёшлар ўртасида тез-тез турли мавзулар бўйича давра суҳбатларини ташкил қилиш фойдадан холи эмаслиги тўғрисида фикр билдирди.

Давра суҳбатини Дилшод ИСРОИЛОВ ёзиб олди.

СУРАТЛАРДА: давра суҳбатидан лавҳалар.
Сергей Любчич олган суратлар.

ТАҲРИРИЯТДАН: Мустақилликдан сўнг юртимизда ҳуқуқий-демократик давлат пойдевори барпо этилмоқда, жаҳон андозаларига мос Конституция қабул қилинди. Ҳозирги кунда олдимизда фуқаро, жамият ва давлат ўртасидаги ўзаро муносабатларда аҳолининг ҳуқуқий маданияти ва ижтимоий фаоллигини ошириш, фуқароларнинг ҳуқуқий таълим ва тарбиясини такомиллаштиришдек устувор вазифалар турибди. Биргина давра суҳбати орқали бугунги ёшларимизнинг билим ва савиялари қанчалик юқори, улар келгусида аҳолининг ҳуқуқий маданиятини юксалтиришда нечоғлик муҳим ўрин тутишлари мумкинлиги тўғрисида тўла хулоса чиқариш қийин, албатта. Бироқ шу нарса аниқки, болалар боғчаларидан тортиб то олий ўқув юртлари, корхона ва муассасаларга қадар «Таълим тўғрисида»ги Қонун, Кадрлар тайёрлаш миллий дастури, Конституциямизни ўрганиш тўғрисидаги фармойиш ва бошқа қонунлар, ҳуқуқий-меъёрий ҳужжатларни ўрганиш, уларнинг талаб-қоидаларини ҳаётга татбиқ этиш йўлида салмоқли ишлар амалга оширилмоқда. Бу борада биргина мисол келтирадиган бўлсак, Тошкент Давлат юридик институтининг замонавий билимлар билан қуролланган талабалари Президентимизнинг Конституцияни ўрганиш юзасидан қабул қилган Фармойишига кўра ҳозирда Юнусобод туманидаги мактабларда Бош Қомусимиз тўғрисида ўқувчиларга дарс бериб, ёшларнинг ҳуқуқий маданиятини шакллантиришга ўз ҳиссаларини қўшмоқдалар. Бошқа олий ўқув юртларида ҳам бу каби илғор тажрибалардан фойдаланилмоқда. Бу эса эртанги кунимиздан кўнглимиз тўқ бўлиб, юқоридаги каби иқтидорли, зукко, замонавий фикрловчи фидойи ёшларимиз билан биргаликда XXI асрга қадам қўйганимиз билан фахрланишимизга асос бўла олади.

ЯНГИ ТАЛАБЛАР ДАРАЖАСИДА

Тошкент шаҳар ҳокимлигида «Солиқ сиёсати ва солиқ базасини кенгайтириш йўналишидаги муаммоларни ҳал этиш вазифалари» мавзусида кенгайтирилган мажлис бўлиб ўтди. Йиғилишда прокуратура, солиқ идоралари раҳбарлари, туман ҳокимларининг иқтисодий масалалар бўйича ўринбосарлари, айрим қўшма корхоналар, акционерлик жамиятлари ва жамоат ташкилотлари вакиллари иштирок этди. Уни Тошкент шаҳар ҳокимининг биринчи ўринбосари Абдуқаҳҳор Тўхтаев олиб борди.

Мамлакатимизда амалга оширилаётган ислоҳотлар мамлакат иқтисодиёти барқарорлигининг асосини ташкил этувчи солиқ тизимида ҳам ўзгаришлар содир этмоқда.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2001 йил 6 июндаги «Иқтисодиёт ва солиқ соҳасидаги жиноятларга қарши курашишни кучайтириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарори эса ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари томонидан солиқ тизимидаги фаолиятни такомиллаштириш ва ривожлантириш, солиқлар ва тўловларнинг давлат бюджетига тўлиқ тушишини таъминлашда яна бир муҳим бурилиш ясади.

Ушбу қарорга мувофиқ республика прокуратураси ҳузурида солиққа оид жиноятларга қарши кураш департаменти ва жойларда унинг бўлинмалари ташкил этилганди. Мажлисда сўзга чиққан Тошкент шаҳар прокуратураси ҳузуридаги солиққа оид жиноятларга қарши кураш бошқармаси бошлиғи Саидакбар Рўзиев янги тузилманинг асосий вазифалари устида қисқача тўхталиб ўтди ҳамда бугунги кунга қадар бошқарма ва унинг туманлардаги бўлимлари томонидан олиб борилган ишлар натижалари ҳақида ҳам маълумот берди. Хусусан, тезкор текширувлар таҳлиллари жойларда давлат иқтисодиётига зарар келтираётган салбий ҳолатлар мавжуд эканлигини кўрсатаётгани таъкидланди.

Норматив маълумотларга кўра, шаҳар бўйича нақд пул муомаласи юқорилаб бораётгани аниқланган, бунга эса савдо тармоқларида касса режаси нотўғри белгиланганлиги, савдо соҳасида тадбиркорлик билан шуғулланувчи айрим юридик ва жисмоний шахслар томонидан нақд пул инкассацияси қилинмаслиги, савдо шохобчаларида назорат кассасидан ташқари пул билан муомала қилиниши, ҳаттоки айрим дўконларда касса аппаратлари мавжуд эмаслиги асосий сабаблар бўлиб қолмоқда. Жумладан, Акмал Икромов туманидаги бир кунлик касса режаси 558 минг 960 сўм белгиланган 7 та савдо шохобчаси бўйича хронометраж ўтказилганда кундалик нақд пул тушуми 1 миллион 553 минг сўм миқдорида бўлганлиги кузатилган. Шундай ҳолат, яъни режадан ташқари 4 миллион сўмдан зиёд нақд пул тушуми Собир Раҳимов туманидаги 24 та дўкон бўйича ҳам аниқланган.

Шунингдек, Тошкент шаҳрида жойлашган 75 та бензин қуйиш шохобчаларининг баъзиларида назорат кассасидан ташқари иш юритилиши, мижозларга сотилаётган ёнилғи ҳажмидан уриб қолиш, қўшимча хизматлар жорий қилиниб, автомашина эгаларидан мажбурий пул талаб қилиш ҳолатлари юзасидан ҳам тегишли чоралар кўрилмоқда.

Иқтисодиёт ва солиқ соҳасидаги қонун бузилишларини аниқлаш, олдини олиш ва бартараф этиш борасида шаҳарга кириб келаётган товарлар айланмасининг тезкор таҳлили ҳам ўтказилмоқда. Натижалар аҳолининг шундай маҳсулотларга бўлган эҳтиёжи билан бозорларда сотилаётганлари ўртасида кескин фарқ бор эканини, яъни контрабанда йўли билан — бож тўловларисиз ва сифат сертификатисиз ҳар хил истеъмол моллари четдан олиб келинаётганини кўрсатади. Бундан ташқари, давлат иқтисодиётига зарар етказаётган шахсий манфаатини инсон соғлиғидан устун қўйиб ноқонуний равишда фаолият юритган тадбиркорлар аниқланиб, қонуний жавобгарликка тортилган, Хусусан, шаҳарда кейинги 2,5 ой давомида 14 та яширин цехлар рўйхатга олинган. Уларнинг аксариятида спиртли ичимликлар чиқарилиб, тайёр маҳсулотлар пойтахтдаги бозор ва савдо пештахталари орқали нақд пулга сотилиб келинган.

Акмал Икромов тумани маҳаллаларидан биридаги хонадонда эса чинни идиш ишлаб чиқаришга мўлжалланган 5 та иссиқлик мосламалари ўрнатилган бўлиб, уй эгаси тадбиркорлик билан шуғулланишга рухсатнома ҳам олмаган ҳамда қонунга хилоф равишда электр қувватидан фойдаланган. Текширув пайтида бу хонадонда 7 миллион сўмдан кўпроқ тайёр маҳсулот бўлган. Келтирилган барча қонунбузарликлар бўйича ваколатли бошқарма томонидан тегишли чоралар, шу жумладан жиноий ишлар ҳам қўзғатилган. Аксарият ҳолларда солиқ интизомининг бузилиши Давлат солиқ инспекциялари, жойлардаги участка нозирлари ва маҳалла қўмиталари ўз вазифаларини етарли масъулият билан бажармаётганлари оқибати экани сир эмас.

Йиғилишда давлат даромадлари устида ҳам ахборот тингланиб, унда жорий йилнинг тўртинчи чораги бўйича тушумларда камомад сезилаётгани айтиб ўтилди. Бу ҳақда маълумот берган Тошкент шаҳар ҳокими ўринбосари Нодир Хонов шаҳар иқтисодиёти мажмуаси томонидан қатор ишлар олиб борилаётгани, бироқ ижобий кўрсаткичлар билан бир қаторда иқтисодий барқарорликка бевосита таъсир кўрсатиши мумкин бўлган солиқ базасининг камайишида боқимандалик ўсаётганини алоҳида таъкидлаб ўтди.

Жорий йилнинг 9 ойи бўйича бюджетга 218,0 миллиард сўм тушган бўлса, 4-чорак кўрсаткичлари режанинг фақат 45,2 фоизини ташкил қилади. 2001 йил 1 ноябрь ҳолатига пойтахт бўйича бюджетга қарздорлик 20,2 миллиард сўмга тенг, бундан 5,9 миллиард сўмлик боқиманда — жиноят иши қўзғатилган ва банкротликка тегишли корхоналарнинг қарзидир. Қарзларни ундириш мақсадида солиқ органлари томонидан йил давомида 16429 та корхонага 242,3 миллиард сўмлик талабномалар топширилиб, улардан 139,7 миллиард сўми бюджетга тўланди.

Республика прокуратураси ҳузуридаги солиққа оид жиноятларга қарши кураш департаменти бошлиғи Баҳодир Зоҳидов янги тузилманинг давлат ва инсон манфаатлари йўналишидаги тамойилларига урғу бериб, солиққа оид қонунларнинг меъёрий-ҳуқуқий базасини такомиллаштириш, фуқароларнинг ҳуқуқий маданияти, ҳуқуқий онгини мустаҳкамлаш, уларда қонун ҳужжатларига қатъий риоя қилиш зарурлиги тушунчасини шакллантириш лозимлигини таъкидлаб ўтди.

Шунингдек, йиғилишда сўзга чиққанлар солиқ сиёсатини амалга оширишда прокуратура, солиқ органлари, бошқа ҳуқуқни муҳофаза қилувчи идоралари қонун, унинг талаблари асосида адолатли фаолият юритиши фуқароларнинг ҳам уларга бўлган ишончини мустаҳкамланишида, ҳар бир инсоннинг солиққа бўлган муносабати онгли, ихтиёрийлик асосида амалга оширилишида муҳим аҳамиятга эга эканлиги алоҳида эътироф этилди.

Тошкент шаҳар ҳокимлиги Матбуот хизмати.

Билим ва маҳорат кўриги

Шайхонтоҳур туманидаги 324-мактабда «Энг яхши Миллий истиқлол ғояси ва маънавият асослари ўқитувчиси-2001» кўрик-танлови бўлиб ўтди.

Уч кун давом этган ушбу танлов Республика Маънавият ва маърифат маркази ташаббуси ҳамда Тошкент шаҳар Маънавият ва маърифат маркази ва шаҳар Халқ таълими бош бошқармаси ҳамкорлигида ўтказилди.

Кўрик-танловда шаҳарнинг ўн битта туманидан ғолиб деб топилган ўқитувчилар 2 босқичда ўзаро беллашдилар. Биринчи босқичда тест саволларига жавоблар орқали ўз билим-маҳоратлари, қобилиятларини, шунингдек, ўзлари ясаган кўргазмали қуролларини ҳам намойиш қилдилар.

Иккинчи босқичда эса танлов иштирокчилари шу мактабда ўқувчиларга дарс ўтиш касб-маҳоратларини ҳайъат аъзолари ҳукмига ҳавола қилдилар.

Кўрик-танловнинг барча босқичларида қатнашчиларнинг чиқишларини ҳайъат аъзолари муносиб баҳолаб бордилар.

Юнусобод туманидаги 259-мактабнинг «Миллий истиқлол ғояси ва маънавият асослари» фани ўқитувчиси Нафиса Акбарова биринчи ўринга лойиқ деб топилди.

Кўрик-танлов давомида мактаб дастурига киритилганига бир йил тўлмасдан барча ўқитувчиларнинг ўз фанининг билимдони, юксак маҳорат эгаси эканликларини кўриб, очиғи жуда ҳам қувондик, — дейди ҳайъат аъзоси, Тошкент шаҳар Халқ таълими бош бошқармасининг етакчи мутахассиси Саида Абдураҳмонова. — Қолган туманларнинг қатнашчилари ҳам педагогик маҳоратлари юқори даражада эканлигини намойиш қилдилар.

Муҳаббат ҲАБИБУЛЛАЕВА

ИЖТИМОИЙ ҲИМОЯ

Тошкент шаҳар касаба уюшмалари Кенгашининг саҳифаси

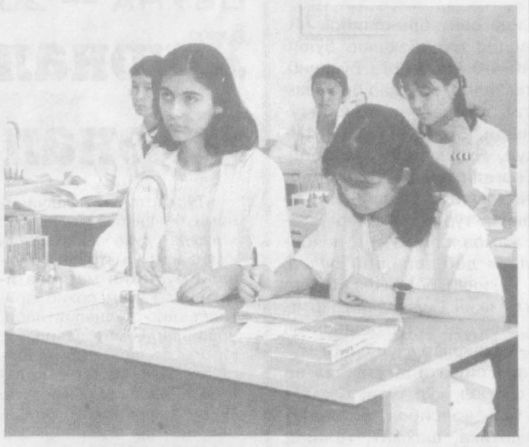

2001 — ОНАЛАР ВА БОЛАЛАР ЙИЛИ

Савоб ишга бел боғлаганлар

Ишчи-хизматчиларнинг манфаатини ҳимоялаш касаба уюшмалари фаолиятида долзарб масала бўлиб, бу борада металлургия ва машинасозлик саноати ходимлари касаба уюшмаси шаҳар қўмитасида ибратли ишлар амалга оширилмоқда.

«Она ва бола» Давлат дастурига биноан тармоқ шаҳар қўмитаси касаба уюшма хизматидаги корхоналарда муҳим тадбирлар ишлаб чиқилиб, шу асосда ижтимоий ҳимоя йўналиши бўйича хайрли ишлар олиб борилмоқда. Мавжуд 10 та болалар соғломлаштириш оромгоҳларида ёзги дам олиш мавсумида 3046 минг нафар қорақалпоқ фарзандлари ва 149000 дан зиёд пойтахт меҳнаткашларининг ўғил-қизлари гўзал табиат бағридаги сўлим оромгоҳларда мириқиб ҳордиқ чиқардилар.

Мактаб ўқувчиларининг баҳорги таътили даврида тармоқ корхоналаридаги 160 нафар аёл «Алгоритм» акционерлик жамиятининг «Семурғ» санаторий-профилакторийсида соғломлаштирилди. Халқаро хотин-қизлар байрами муносабати билан тармоқ шаҳар қўмитаси томонидан корхоналарнинг касаба уюшма қўмиталари раислари ҳамда илғор ишчилар рағбатлантирилди.

Тармоқдаги қатор корхоналарда бир қанча ибратли ишлар қилинмоқда. Жумладан, «Алгоритм» акционерлик жамиятида корхонанинг санаторий-профилакторийсида даволаниш учун шу йилнинг биринчи ярмида 12 нафар ишчи аёлга 30 фоиз миқдорида, 12 нафар болага бепул йўлланма берилди. Кам таъминланган ва кўп болали оилаларга корхона касаба уюшма қўмитаси томонидан моддий ёрдам кўрсатилди. Корхонада меҳнат қилаётган 420 нафар аёл Самарқанд шаҳрига саёҳат қилиб, бир олам таассурот билан қайтдилар.

Меҳр-мурувват миллий қадриятларимиздан бири бўлиб, Чилонзор туманидаги 23-Меҳрибонлик уйига корхона касаба уюшма қўмитаси томонидан ғамхўрлик кўрсатиб келинмоқда. «Алгоритм» болалар соғломлаштириш оромгоҳи 23-Меҳрибонлик уйи тарбияланувчиларининг севимли дам олиш масканига айланган.

Бу йилги соғломлаштириш мавсумида ушбу файзли оромгоҳда 90 нафар бола мириқиб дам олди. Кези келганда айтиш керакки, уларнинг кўзларидаги қувончни кўрган киши савоб ишни ҳар ким қилиши керак, савоб ишни ҳар куни қилиш керак деган ҳикматли каломга доимо амал қилиш даркорлигини чин дилдан ҳис этади.

«Технолог» корхонасида ишчи аёллар ва ўсмир ёшдаги ишчилар махсус кийим-кечак билан таъминланди ва йил бошида 74 нафар аёл ва 7 нафар ўсмир санаторийларда соғломлаштирилди. 79 нафар аёлга «Камалак» соғломлаштириш мажмуасида даволаниш учун имтиёзли йўлланма берилди. Корхонадаги ёлғиз аёллар ва 14 нафар кўп болали оналарга 85000 сўм, баҳор, гўзаллик байрами 8 март шодиёнаси муносабати билан 8900 нафарга яқин аёлга 920000 сўм миқдорида моддий ёрдам кўрсатилди.

Бундай хайрли ишлар «Ўзкабель» Давлат акционерлик жамияти, «Ўзэлектроаппарат», «Фотон» очиқ акционерлик жамиятлари, «Тошкент трактор заводи» Давлат акционерлик жамияти, «Ўзиталмотор» акционерлик жамияти каби корхоналарда оналик ва боликни ижтимоий ҳимоялаш, кам таъминланган ва кўп болали оилаларга моддий ёрдам кўрсатиш, аёлларнинг соғлиғини сақлаш, ишда қулайликлар, хавфсиз иш шароитини яратиш сифатида ўз аксини топиб, кўплаб имтиёзлар жамоа шартномасида ифодаланиб, ҳаётга тадбиқ этилмоқда.

Жумладан, «Ўзиталмотор» корхонасида ишчи ва хизматчиларнинг фарзандлари учун бир миллион 200000 сўмлик янги йил совғалари харид қилиниб, ҳар бир совғанинг нархи 3000 сўмни ташкил этса, унинг 10 фоизинигина ота-оналар тўладилар.

Бундан ташқари «Ногирон» ва «Хайрия» ташкилотларига ёрдам тариқасида 180000 сўм миқдоридаги янги йил совғалари ҳадя этилди.

Бундай хайрли ишлар доимо фаолиятимиздаги устувор йўналишлардан ҳисобланади.

Шоикром ИСРОИЛОВ,
Металлургия ва машинасозлик саноати ходимлари касаба уюшмаси шаҳар қўмитасининг раиси.

ТАДБИРЛАР

Ёшлар доимо эътиборда

Халқаро талабалар ва ёшлар кунига бағишлаб Тошкент шаҳрида ўқиётган турли вилоятлардан келган фаол, иқтидорли талабаларни баҳоли қудрат моддий жиҳатдан қўллаб-қувватлаш, уларни бир-бири билан таништириш, дўстлик алоқаларини мустаҳкамлаш мақсадида таълим ва фан ходимлари касаба уюшма шаҳар қўмитаси тармоқ касаба уюшма марказий қўмитаси билан ҳамкорликда анъанага айланиб бораётган ажойиб тадбир ўтказди.

Таълим ва фан ходимлари касаба уюшмаси марказий қўмитаси раиси З.Қодиров талабаларни табриклаб, совғалар топширди.

Тошкент Давлат техника университети «Ёшлар клуби»нинг умидли санъаткорлари ижросидаги Ватан, ёшлик, меҳр-муҳаббатни мадҳ этувчи ажойиб қўшиқлар ва шоир Бобур Бобомуродовнинг талабаларни қутлаб, талабалик олтин даврини эслаб, бир олам завқ-шавқ билан ўқиган бир-биридан гўзал шеърлари анжуман аҳлига кўтаринки кайфият, даврага файз-тароват бағишлади.

Келажагимиз бўлган азиз ёшларнинг баркамол бўлиб вояга етишлари учун етарли билим билан қуроллантиришни давр талаб этмоқда. Бу борада агросаноат мажмуи ходимлари касаба уюшмаси Тошкент шаҳар қўмитаси тизимида амалий тадбирлар ташкил этилмоқда.

Жумладан, Тошкент тўқимачилик ва енгил саноат институтида талаба ёшларнинг маънавий-маърифий савияларини ошириш борасида ибратли ишлар амалга оширилмоқда. Бунинг учун институт маъмурияти барча факультет, кафедраларга кенг имкониятли шароитлар яратиб берган.

Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш муҳандислари институти ётоқхоналарида ҳам талабалар кенгаши раислари ва қават бошлиқлари тайинланиб, улар фаол иш олиб боришмоқда.

Тошкент сув хўжалигини мелиорациялаш, Технология, Агро-тижорат коллежларида ва 5-Бизнес мактабида ҳам ўқувчиларнинг аксарият қисмини вояга етмаганлар ташкил қилганлиги сабабли коллеж ходимлари маҳалла қўмиталари билан узвий алоқа боғлаб талабаларни турли тадбирларга жалб қилиш, коллеж ва мактабларда жисмоний тарбия ва маданий ишларни ривожлантиришни ўз олдиларига асосий вазифа деб белгилаганлар.

Улуғбек ПЎЛАТОВ

• Таълим

Тошкент геодезия ва картография техникуми деб юритиб келинган ўқув юрти эндиликда касб-ҳунар коллежи деган ном билан аталмоқда. Республикамиздаги бу йирик билим даргоҳига янги мақом берилиши мутахассис кадрлар тайёрлашни сифат жиҳатидан янада яхшилаш учун кенг йўл очди.

Билим юртига янги мақом

Зеро, коллеж Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги геодезия, картография ва давлат кадастри Бош бошқармаси оталиғида фаолият кўрсатиб, шу соҳа ташкилот ва муассасаларига малакали кадрлар етказиб бермоқда. Бўлажак мутахассисларни ҳар томонлама мустақил ҳаётга тайёрлаш мақсадида унинг ўқув-моддий негизини мустаҳкамлаш тадбирлари кўрилмоқда.

Бу ерда ўқув кадастр марказининг юзага келиши айни муддао бўлди. Халқаро ТАСИС дастури асосида ташкил топган бу марказ коллежнинг бўлинмаси янглиғ фаолият кўрсатмоқда. Давлат ер кадастри, иқтисодчи-ҳуқуқшунос, ЭҲМ операторлари каби мутахассисларни ўқитишда ҳам марказ амалий ёрдам кўрсатиб келмоқда.

Шу соҳа кадрларига бўлган талаб орта бораётганлиги инобатга олиниб, коллежда картография маркази ҳам очилди.

Билим юртининг Самарқанд ва Нукус шаҳарларида марказнинг шохобчалари ҳам ўз фаолиятини бошлади. Тянь-Шань тоғи этагида эса ўқув-машқ майдончаси мавжуд.

Бундан ташқари шаҳримиздаги қатор корхоналар ўқув-ишлаб чиқариш негизи сифатида коллеж билан алоқа боғлади.

Акбар АЛИЕВ

Фанда янги технологиялар

Яқинда Абу Райҳон Беруний номидаги Тошкент Давлат техника университетида «Инновация-2001» халқаро илмий-амалий анжумани бўлиб ўтди. Унда университетнинг профессор-ўқитувчилари, шу соҳага оид мутахассислар иштирок этди.

Таълим соҳасига янги технологияларни киритиш, техника олий ўқув юртларида фундаментал фанларни жорий қилиш, физика, кимё, математика, информатика фанлари йўналиши бўйича талаба-ёшларга чуқур билим ва малака бериш масалалари анжуманнинг асосий мақсадларидан бири бўлди. Бу халқаро илмий-амалий анжуманнинг иккинчи куни «Ўзкўргазмасавдо» биносида «Инновация ва компьютер технологиялари-2001» номли кўргазма намойиш этилди.

Орзугул РУСТАМОВА

Шарқ дурдоналари

Ўз-ўз ўрганиб доно бўлур...

• Кўп китоб йиғиш ва кўп дўст орттиришда маъно йўқ, асл маъно — китоб ва дўстни танлашдадир.

• Ўзини олим, фозилман деб мақтаниш, шу билан ғурурланиш — жаҳолатнинг бир кўринишидир.

• Бир одамнинг айби, гуноҳи ҳақида тўла маълумотга эга бўлмасанг, унинг айбдор эканини аниқ билмасанг, унга душманлик назари билан қарама, зарар ва захмат етказма.

• Ўзинг ва оилангга етарли нарсага рози бўл, қаноат қил, кўпни истама, очкўзлик, хасислик оқибати пушаймонликдир.

Шайх Саъдий айтади: эшитишимга кўра бир диёнатли, ақлли одамни бир фосиқ — маст одам ҳақорат қилди ва унинг ёқасидан тортиб, бошига бир мушт урди. Диёнатли одам эса фосиқнинг ҳақорати ва муштига чидади. Сабр қилди. Унга қарши бирор сўз айтмади.

Фосиқнинг адабсизлигини кўриб турган бир одам ақлли, диёнатли одамга деди:

— Сизда мардлик, эркаклик туйғуси йўқми?.. У нопок одам ҳақорат қилиб муштласа ҳам индамайсиз, жазосини берсангиз бўлмайдими?

Диёнатли одам унга бундай деб жавоб берди:

— Биродар, мени ҳақорат қилиб, муштлаган одам ичкилик ичиб жуда маст бўлган одам эди. Ақлли ва ҳушёр одамнинг жоҳил, маст одам билан олишиб туриши муносиб эмас, агар мен ҳам уни ҳақорат қилиб, муштлаган бўлсайдим, мен билан у жоҳил орасида ҳеч фарқ қолмасди.

Байт:

Яхшилик ва сулҳга интилар доно,
Жаҳолат, жанжалга интилар нодон.

• Нодон дўстдан кўра ёлғизлик яхши. У дўст бўла туриб шундай кунларни бошингга соладики, кейин душман чангалидан қочиб қутулолмайсан.

• Сўраб-суриштирмай ҳар қандай одам билан дўстлашган кишининг ўзи нодон.

• Заифдан қўрқоқ, алдамчи дўстдан душман афзал.

Қисса: туя билан тулки ҳар ишда ҳамдам ва ҳамдард бўлишга аҳду паймон қилишибди. Бир куни тулки ўзича ов қилиб юрган экан оч шерга дуч келиб қолибди. Шер унга ташланмоқчи бўлиб турганда тулки шерга ёлворибди.

— Эй ҳайвонлар бобоси, шафқат қилинг, мен сизга яқин орада юрган азиз дўстим туяни кўрсатаман. У басавлат, серroutine гўшт, мен эса бир кичик, озғин, нотовон махлуқман.

Шер дебди:

— Аввал сени даф қиламан, кейин дўстингни тутиб ейман.

Шер бир ташланиб тулкини бурдалаб ебди, сўнг туяни топиб уни ҳам ҳалок этибди.

Ҳисса: дўст танлашда адашмаслик керак. Аввал уни синаб, сўнг эътимод этмоқ даркор. Ўзингиз ҳам дўстлик ипларини бевафолик, ғаддорлик балоси билан узманг, илло сизнинг бошингизга ҳам ҳийлагар тулкининг куни тушмасин.

Байт:

Кимки дўстликни хор айлабди, уни —
Қисмат жазолагай — чиқиб тутуни.

Фозил кишилардан Асмоний шундай ҳикоя қилади.

— Мен бир кишининг ҳузурига кирдим. У киши ўзи ўтирган бўйранинг чеккасидан жой кўрсатиб, мени ўтиришга таклиф этди.

— Раҳмат, ўзингиз ўтираверинг, мен ҳам ўтирсам, сизга озгина жой қолиб, роҳатингиз бузилади, — деб узр айтдим.

У киши узримни қабул қилмай деди:

— Бир-бирига гапи тўғри келмаган икки кишига бутун жаҳон ҳам торлик қилади, аммо дўстлар учун бир қарич ер ҳам бемалол етаверади: «Торга —тор дунё, кенгга— кенг дунё» деб шунга айтадилар-да.

• Она бўлса фарзанд хор бўлмас,
Афсус кимдир онани билмас.
• Чўктирма ҳеч вақт она кўнглини,
Суянчиғи бўл, букма белини.
• Она билан ёруғдир олам,
У бор бўлса кўнгил хотиржам.

Ҳикоят: бир доно ҳакимнинг ақлли, зукко, одоб-ахлоқда камоли баланд шогирди бор эди. У хонадонида саксондан ошган онажониси ва асранди етим укаси билан яшар эди. Бир куни ҳаким зукко шогирдини қаршисига ўтказиб, савол-жавоб билан унинг дунёқарашини имтиҳон қилди.

— Эй азиз фарзандим, менинг тарбиямда ўсиб-улғайдинг, ҳаётнинг паст-баландини кўриб камол топдинг... Энди сендан бир нарсани сўрамоқчиман.

— Вужудим билан тинглайман устод, сўранг.

— Дунёда энг азиз, энг мўътабар, энг мукаррам деб нимани биласан? Ҳаётингда нималарга қаттиқ эътиқод қўйгансан?

Шогирд бир зум ўйланиб шундай жавоб қилди:

— Дунёда башарият қуёшини, онамнинг саксон ёшини, етимнинг кўз ёшини энг мўътабар деб биламан.

— Бу гапнинг таърифи қандай бўлади?

— Башарият қуёши — бу инсонларнинг устози бўлган доно устозлар, саксон ёшли она — бу, фарзандига қарам, мушфиқ инсон, уни эъзозлаш керак. Етим кўз ёши бу, етти дарёни қуритади, унинг ҳаққига хиёнат қилмай, ўкситмай камол топтириш керак.

— Балли зукко ўғлим, — деди доно ҳаким шогирдига, — ҳаётга, одамларга шундай эътиқод билан қарасанг бир умр бахт-саодат топасан.

Байт:

Хам қилмайлик оналарнинг бошини,
Душманлар кўрмасин кўзда ёшини.

• Инсон — олам безаги.

• Инсон доно, одми, одил, жасур ва саховатли бўлиши керак. Шундагина у инсон деган юксак унвонга лойиқдир.

• Ҳаёт — бу бетўхтов камолотдир.

• Инсон — бир бутун олам, фақат ундаги асосий туйғу олижаноблик бўлса бас.

Байт:

Мен инсонман деган улуғ фикр-ла,
Ҳамиша кўксимни тутаман баланд.

АНЖУМАНЛАР

Меҳнаткашларга ғамхўрлик

Тошкент шаҳар касаба уюшмаларида шундай тажриба бор. Кенгашга бирлашган ўндан зиёд шаҳар тармоқ касаба уюшма қўмиталари вақти-вақти билан касаба уюшма аъзоларини ижтимоий ҳимоялаш ва бу ишни янада яхшилаш мавзуида эришилган энг яхши тажриба асосида семинар-кенгаш ўтказадилар. Бу тажриба сўнг ҳамма тармоқда жорий этилади, оммалаштирилади. Навбатдаги семинар-кенгаш Тошкент шаҳар маданият ходимлари касаба уюшма қўмитасининг «Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси маъмурияти ва касаба уюшма қўмитаси билан ҳамкорликда ўтказилди ва меҳнаткашларни ижтимоий-иқтисодий ҳимоялаш, компания ходимларини соғломлаштириш масалаларига бағишланди.

Семинар қатнашчилари дастлаб «Навбаҳор» санаторий-профилакторийсида бўлдилар. Шуни таъкидлаб ўтиш керакки, санаторий-профилакторий Тошкент шаҳар маданият ходимлари касаба уюшма қўмитаси ва «Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси ҳисобидан ажратилган маблағлар ҳисобидан фаолият кўрсатади.

Бу ерда асосан «Шарқ» акциядорлик компанияси ишчи-хизматчилари соғломлаштирилади, шу билан бир қаторда шаҳар маданият тармоғидаги ходимлар шаҳар уюшма қўмитасининг ташаббуси билан ана шу санаторий-профилакторийда дам олишади ва соғломлаштирилмоқда.

Таъкидлаш керакки, мазкур даволаш муассасаси меҳнаткашларнинг энг севимли масканларидан бирига айланган. Шунинг учун ҳам йўлланмага эҳтиёж йилдан-йилга кўпайиб бормоқда.

Семинар қатнашчилари даволаш-соғломлаштириш ишлари билан бевосита танишдилар.

Санаторий-профилакторий бош шифокори Д.Мухторова электр билан даволашнинг жуда кўп турларидан фойдаланилаётганини ва замонавий тиббий асбоб-ускуналар борлигини таъкидлади. Сув билан даволашда турли ванналар, айланма душ, сув ости уқалаш, шарка, сауна, чўмилиш ҳовузи ва бошқалар мавжуд.

Бу йилдан бошлаб Жиззахдан келтирилган балчиқ билан даволаш кенг қўлланилмоқда. Бу муолажа бўғимлар шамоллаши, тузларнинг йиғилиши, бод, аёллардаги шамоллаш касалликларини даволашда жуда қўл келмоқда.

Гиёҳшарбатхонага-ку баҳо йўқ. Санаторий-профилакторий гиёҳлар билан шуғулланувчи нуфузли ташкилотлар билан боғланиб, ўлкамизнинг алколоидга бой ўтўланлари билан даволашни кенг йўлга қўйган. Бу борада қатор янги услублар, технологиялар, илмий ечимлардан фойдаланилмоқда. Улар соч тўкилиши, аллергияларнинг олдини олишдан тортиб, қанд, бўғма, қон босими каби жуда кўп касалликлардан даволанишни ўз ичига олади.

Игна билан даволаш ишлари семинар қатнашчиларини ниҳоятда қизиқтирди. Игна билан даволовчи шифокор Убайдулла Сайфуллаев Хитой, Покистонда малака ошириб келган ва даволашнинг жуда кўп усулларини ўзлаштирган. Қон босими, бўғим-суяк, аллергия касалликлари ва бошқа кўплаб касалликларни муваффақиятли даволамоқда. У яқинда яна бир йўналишни — «Су-жок» терапияни бошлади. У қўл кафтига игна қўйиб ташхис қўйиш ва даволаш демакдир.

Мазкур даволаш муассасасида даволаш жисмоний тарбиясига катта эътибор билан қаралмоқда. Турли-туман тренажерлар доимо дам олувчилар ихтиёрида.

Тадбир қатнашчилари санаторий-профилакторийда соғломлаштириш муддатлари, даволаниш курси билан қизиқдилар. Мазкур муассасада даволаниш ва соғломлаштириш корхона жамоаси манфаати нуқтаи назаридан туриб белгиланган. Чунончи, даволаниш муддати 12, 18, 21 кундан иборат. Бундан ташқари жума, шанба, якшанба кунларига икки ва уч кунлик дам олишлар ташкил қилинган.

Йўлланмаларни тўғри тақсимлаш, бозор иқтисодиёти шароитларини ҳисобга олиб арзонлаштириш, яъни бу борада касаба уюшма аъзоларини ижтимоий ҳимоялаш раҳбарият ва касаба уюшмасининг доимий эътиборидаги масалалардан бирига айланган.

Ходимлар йўлланманинг 30 фоизини тўлашлари лозим. Бу борада ҳам янгилик қилинди. Ишчи-хизматчилар энди йўлланманинг 20 фоизини тўлайдилар, корхона маъмурияти эса ҳар бир ишловчи учун яна 10 фоиз миқдорини қўшимча тўлайди. Йўлланмалар ишловчиларнинг оила аъзоларига, илгари ишлаб кетган фахрийларга ҳам берилади. Иккинчи жаҳон ва афғон уруши қатнашчиларига йўлланмалар бир йилда бир марта бепулдир.

Оналар ва болалар йили муносабати билан етти ёшгача фарзанди бўлган оналарга фарзанди билан даволанишга бепул йўлланма тақдим этиш йўлга қўйилган.

«Навбаҳор» санаторий-профилакторийсида компания ишчи-хизматчиларидан ташқари шаҳар маданият тармоғи касаба уюшма аъзолари ҳам дам олмоқдалар ва соғломлаштирилмоқда. Шу йилнинг ўзида шаҳар маданият тармоғидан 220 нафардан кўп ходим «Навбаҳор» бағрида бўлди ва соғлиғини тиклади. Бундан ташқари экологик муҳит ноқулай бўлган Қорақалпоғистон ва Хоразмдан келган 100 нафардан кўп хотин-қиз «Навбаҳор»да 18 кундан бепул даволантирилди.

Компания ихтиёрида бундан ташқари Бўстонлиқ туманининг энг гўзал гўшаларидан бири бўлган Янгикўрғон дам олиш ҳудуди ва «Фазогир» номли болалар соғломлаштириш оромгоҳи бор.

— «Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компаниясида ишловчиларни соғломлаштириш ишлари юзасидан анча бой тажриба тўпланган, бу борада меҳнаткашларга ижтимоий ҳимоялаш ишлари ҳозирги бозор иқтисодиёти талабларига жавоб беради, — дейди Тошкент шаҳар маданият ходимлари касаба уюшмаси қўмитаси раиси Саид Алимхўжаев.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси бош директори Бобир Алимов семинар-кенгаш қатнашчиларига корхонада меҳнаткашларни ижтимоий ҳимоялаш мақсадида хавфсиз иш шароитларини яратиш, жаҳон талаблари даражасидаги, чет элдан, хусусан Германиядан келтирилган янги хилдаги асбоб-ускуналар, ишлаб чиқариш самарадорлигини ўстириш, моддий манфаатдорликни ошириш, шунингдек, мустақил Ўзбекистон Республикаси фуқаролари ўртасида маънавият ва маърифат ишларини юқори даражада олиб бориш тажрибалари ҳақида, компания жамоасининг олиб бораётган ташвиқот-тарғибот ишлари тўғрисида сўзлаб берди.

Семинар қатнашчилари цехларда бўлдилар, ишлаб чиқариш билан танишдилар. Тадбир сўнгидаги раислар ва фаоллар давра суҳбати қизғин савол-жавоб асосида ўтди.

Будир ПЎЛАТОВ

Қизиқарли беллашувлар

Агросаноат мажмуаси Тошкент шаҳар касаба уюшмаси қўмитаси (раиси Нoила Умарова)нинг «Агросаноатчи» жисмоний тарбия — спорт клубида «Соғ танда — соғлом ақл» нақлига доимо риоя қилиб келишади.

Улар ташкил этаётган спорт мусобақалари агросаноат мажмуаси ходимларининг соғлиқлари мустаҳкамланишига омил бўлмоқда, бу эса ўз навбатида уларнинг иш қобилиятларининг ошишидек хайрли натижаларга олиб келмоқда.

Яқинда мажмуа касаба уюшмаси қўмитаси томонидан ишчи-хизматчилар ўртасида яна бир спорт мусобақаси ташкил этилди — йигирма кун давомида мини-футбол бўйича қизиқарли беллашувлар ўтказилиб, унда «Тошмарғёғ», «Нон-паста», «Саховатнон», «Сағбон-нон», «Марказий комбинат», «Тошкентвино комбинати», «Ўзбекистон Сифат Маркази» каби акционерлик жамиятлари, «Сувмаш» ва «Иргидромаш» корхоналари, Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш муҳандислари институти жамоалари ғалаба учун кураш олиб боришди.

Ниҳоят, умидбахш ва сермаҳсул натижалар кўрсатган икки жамоа — «Марказий комбинат» АЖ ва Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш муҳандислари институти финалга чиқди. Институт спорт залида ўтказилган якуний баҳсда меҳмонлар — «Марказий комбинат» ҳаваскор футболчиларининг 3:1 ҳисобида қўллари баланд келиб, мини-футбол турнирида зафар қучишди. Учинчи ўрин «Тошкентвино» АЖ жамоасига насиб этди.

Муҳайё ИСАЕВА

Болалар хандаси

Тоға:

—Толибжон, сенга ҳайронман.

Толибжон:

— Нега ҳайронсиз?

Тоға:

— Мўмин деган одобли бола билан ўйнаб юрганингни кўриб хурсанд бўлувдим. Уни ташлаб яна олдинги такасалтанг бола билан ўйнаяпсан. Ёмоннинг қораси юқар, деган мақолни эшитмаганмисан?

Толибжон:

— Нима қилай? Мўминнинг дадаси чақирволиб, шеригинг такасалтанг боланинг оғайниси эди. Энди у билан ўйнаганингни кўрсам, қулоғингни кесиб оламан, деди. Мен эмас, Мўмин мени ташлаб кетди, тоғажон.

* * *

— Опажон, туянинг думи қачон ерга тегаркин? Пойлайвериб зерикдим. Тегса зўр нарсага эга бўлардим-де.

— Эсинг жойидами, синглим. Нима деганинг, бу?

— Ойим-чи менга тилла зиракни туянинг думи ерга текканда олиб бераман, деган эдилар.

Ғани АБДУЛЛАЕВ

СПОРТ — САЛОМАТЛИК МАНБАИ

«Умид ниҳоллари»: кейинги таътилда учрашгунча...

Ўқув йили иккинчи чорагининг биринчи ўн кунлигига якун ясалаётган бўлса-да, ўқувчилар орасида кузги таътил пайтида ўтказилган «Умид ниҳоллари» мусобақалари устида баҳслар ҳанузгача давом этмоқда. Улардаги бундай ҳолатни тушуниш мумкин: кечагина шунчаки тўп тепиб ёки шашка ўйнаб юрган болалар биринчи маротаба спорт майдонида ўзаро беллашиш, ғолиблик учун интилиш нима эканлигини «Умид ниҳоллари» мусобақаларида фаол иштирок этган ҳолда билиб олдилар. Тошкент шаҳар Халқ таълими бош бошқармаси бошлиғи Ислом Зокиров билан суҳбатимиз ҳам «Умид ниҳоллари» спорт мусобақаларининг мақсад ва вазифалари, болалар учун фойдали томонлари тўғрисида бўлди.

— Дарҳақиқат, ўтган йили олий ўқув юртлари ўртасида «Универсиада» ўйинлари, ўрта махсус таълими тизимида «Баркамол авлод» мусобақаларининг шу йили баҳорда ўтказилиши қандай катта эътиборга лойиқ бўлган бўлса, мактаблар ўртасида биринчи маротаба «Умид ниҳоллари» мусобақаларининг дастлабки босқичлари ҳам жуда яхши натижалар берди. Қолаверса, қисқа вақт ичида бундай улкан ва оммавий тадбирга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш осон бўлмаганлигини инобатга олган ҳолда, нафақат ҳайъат аъзолари, кўпчилик — ота-оналар, мутасадди муассасалар раҳбарлари томонидан «Умид ниҳоллари» орқали болаларнинг спортга бўлган қизиқишларини янада кенгайтириб, мустаҳкамлаш учун жойларда барча шарт-шароитлар, имкониятлар яратилаётгани ҳам эътироф этилди.

— «Умид ниҳоллари» ҳар бир мактабда алоҳида дастур асосида ўтказилдими ёки бу борада махсус низом қабул қилинганми?

— Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги, Давлат жисмоний тарбия ва спорт қўмитаси, Миллий олимпия қўмитаси, Касаба уюшмалари федерацияси Кенгаши ва «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракатининг «Умид ниҳоллари» мусобақаларини ўтказиш ҳақидаги қўшма қарорига мувофиқ Тошкент шаҳар Халқ таълими бош бошқармаси томонидан махсус йўриқнома ишлаб чиқилди. Ушбу йўриқнома мактабларда спорт мусобақаларини ташкил этиш ва ўтказишда педагогик жамоага ва жисмоний тарбия ўқитувчиларига қўлланма сифатида тарқатилди. «Умид ниҳоллари»нинг иккита босқичи муваффақиятли якунлангани жойларда йўриқномада белгиланган барча қоида ва шартларга тўлиқ амал қилинганидан далолат беради.

— Нима учун «Умид ниҳоллари»ни айнан ўқув йили давомидаги таътиллар пайтида ўтказиш режалаштирилди? Мусобақаларни босқичма-босқич ўтказиш шартлари билан ҳам таништириб ўтсангиз.

— Асосий мақсад, албатта, болаларнинг бўш вақтини тўғри ва мазмунли ташкил қилишдан иборат. Шу билан бирга уларнинг спортга бўлган қизиқишларини ҳар томонлама шакллантириб, жисмонан соғлом ва бақувват бўлишларига эришишдир. Бу эса ўз навбатида уларнинг Ватанига, халқига садоқатли инсон бўлиб, камол топишларида асосий восита сифатида ҳам катта аҳамиятга эгадир.

Кадрлар тайёрлаш Миллий дастури асосида таълим тизимининг узлуксиз талабларига уйғунлашган доимий фаолиятдаги оммавий спорт тизимининг биринчи бўғинига айланган «Умид ниҳоллари» мусобақалари тўртта босқичда ўтказилади.

Биринчи — мактаб босқичида сентябрь-октябрь ойларида барча синфлар ўртасида мусобақалар бўлиб ўтди. Мактаблар сонига қараб 4-6 ўрамларга бўлиниб, жамоалараро беллашувлар ўтказилди, сўнг ҳар бир ўрам бўйича ғолиб топилган мактаб жамоалари якуний туман босқичида иштирок этишди. Биринчилардан финал босқичлари Шайхонтоҳур, Яккасарой, Миробод, Акмал Икромов, Бектемир, Сергели туманлари мактабларидаги мавжуд спорт ўйингоҳларида ўтказилди. Ҳар бир туман бўйича 11 та биринчи-тўртинчи синф ўқувчиларидан тузилган мактаб жамоалари «Умид ниҳоллари»нинг дастлабки ғолиблари деб топилган бўлса, умуман олганда биринчи ва иккинчи босқичда 317 та шаҳар мактабининг 360 мингга яқин ўқувчилари иштирок этди, шу жумладан 130 мингдан зиёд бошланғич синф ўқувчилари қатнашди. 1-4-синфлар учун спорт мусобақалари «Қувноқ стартлар» сифатида ўтказилган бўлса, юқори синфлар учун футбол, қўл тўпи, баскетбол, волейбол, енгил атлетика, шахмат, теннис, сузиш, кураш, белбоғли кураш каби 11 та спорт тури бўйича бўлиб ўтади.

— Кузги таътил кунларида фақат 1-4-синф ўқувчилари учун финал босқичлари ўтказилди. Юқори синфлар нима билан машғул бўлди?

— Низомга асосан, улар учун мусобақалар иккинчи босқич ўйинлари сифатида ўтказилди. Учинчи — қишки таътил пайтидаги босқичда ўйинлар 5-7 синфларга белгиланган спорт турлари бўйича якунланса, 8-11 синфлар учун — учинчи босқич ўйинлари сифатида ўтади. Улар ўртасида ғолибликни қўлга киритган мактаб терма жамоалари баҳорги таътил пайтида Фарғона шаҳрида ўтказиладиган республика финал босқичида иштирок этади.

— Ислом Исоқович, ҳар бир тадбир маблағ сарфланиши билан бевосита боғлиқдир. Бу борада масала қандай ечимини топмоқда? Балки бошқа масалалар юзасидан муаммолар ҳам бўлгандир?

— «Умид ниҳоллари» мусобақалари кўпчилик ташкилотлар томонидан қўллаб-қувватланди. Мусобақаларнинг дастлабки босқичларини ўтказишда шаҳар, туман ҳокимликлари, ҳомий корхона ва ташкилотлар томонидан яқиндан ёрдам кўрсатилди, айрим маҳаллалар ҳам ташкилий ишларда фаол иштирок этишди, саховатли кишиларнинг ҳиссалари ҳам сезиларли бўлди.

Мусобақалар оммавий тарзда ўтказилганлиги сабабли жойлардаги мавжуд муаммолар айниқса, кўзга ташланди деса ҳам бўлади. Масалан, айрим мактабларда катта футбол, катта теннис учун шароитлар йўқлиги спортнинг бу турлари яхши ривожланмаганлигига сабаб бўлаётгани аниқланди, сузиш ҳавзаларининг сони ҳам етарли даражада эмас, ҳаттоки туман миқёсида ҳам. Ўйинлар давомида бу муаммоларни четлаб ўтиб, туман ҳудудида жойлашган спорт мажмуалари ёки ёндош мактаблар шароитларидан чиққан ҳолда бор имкониятлардан тўла фойдаланилди десак бўлади. Бироқ «Умид ниҳоллари»ни анъанавий қилиш ниятимиз бор экан, мавжуд муаммоларнинг амалий ҳал этилишига тезкор ҳаракат қилишимиз даркор ва, ўйлайманки, бу борада ҳеч ким четда томошабин бўлиб қолмайди.

Сўзим якунида барчага яна бир бор эслатиб ўтмоқчиман. «Умид ниҳоллари» спорт мусобақаларининг учинчи босқичи қишки таътил кунлари ўтказилади. Демак, «Умид ниҳоллари» билан янги йилда кўришгунча деб қоламиз.

Ильмира ЗАЙНУТДИНОВА

ҲАЁТ САБОҚЛАРИ

Қурумсоқнинг жаззаси

Абдираҳимни қўшни хонадаги бошқа бўлимга ўтказишди. У ердагиларнинг ҳаммаси илгаридан таниш бўлгани учун янги жойда ўзлашиб олишга кўп вақт керак бўлмади. Бири билан ака, бири билан ука бўлиб, биродарлашиб кетди. Бўлим мудири ҳам яхши одам экан. Фақат унинг ўринбосари ғалатироқ. Салом берсангиз, алик олмайди, «э-эй, мазам йўқ», дейди. Негаки, «ва алайкум ассалом» деса, «сиз ҳам тинч-омон бўлинг» деб, бировга яхшиликни раво кўрган бўлиб қолади. Бунга эса йўл қўя олмайди. Чунки у қурумсоқ. Бас, бировга ҳеч нарсани раво кўрмайди. Ҳатто, хиёбонда газет ўқиб ўтирган танишининг ортидан келиб қолса, олд томонига ўтиб, индамай туради — таниши бошини кўтариб, салом беришини кутади. Олдин салом берса, «ҳақи» кетади. Ёнидан бир сўм чиққудек бўлсаку жони қўшилиб чиқади. Транспортда билет олмайди. Бунга ҳам ҳамроҳи олишининг йўлини топади. Ёхуд билет олмай тушиб кетаверади. Овқатга бирга чиқишса ҳам шундай, унинг учун биров тўлавориши пайида бўлади.

Абдираҳим унга қандай муносабатда бўлишни кўп ўйлади. Бутунлай гаплашмай қўяй деса, каттага ҳурматсизлик, одобдан эмас: ўринбосар бўлимдагиларнинг ҳаммасидан катта ёшли, уни бекорга «Оға» дейишмайди. Кўзига кўринмай деса, бунинг иложи йўқ — бўлим раҳбарлари ҳам, жумладан Оға ҳам, ходимлар билан бир хонада ўтиришади. Ўйлаб-ўйлаб Абдираҳим ҳар қалай ўзини ундан узоқроқ олиб юрадиган, транспортда рўпара келиб қолмаслик учун ишга беш-ўн дақиқа олдинроқ келадиган, пешинда емакхонага чиқишса, бир столда ўтирмасликка ҳаракат қиладиган бўлди. Лекин бир фикр хаёлидан чиқмасди: наҳотки, бир одам ҳаммани лақиллатиб, аҳмоқ қилиб юраверса-ю жамоадаги ҳеч ким ҳеч нима демаса?..

Жудаям унчалик эмас экан. Бир куни ораларидаги энг пазанда йигит Абдираҳимга: «Оғанинг содда-мўғанбирлиги ҳаммамизнинг жонимизга теккан, кўп ўйлайверманг. Бугун ўзингиз кўрасиз, таъзирини берамиз», — деди. Кечга яқин, иш тугаши олдидан, ҳаммалари хонада эканида ўрнидан туриб: «Эртага ойнинг учинчи шанбаси. Чойхонада ош қиладиган кунимиз. Бу гал бошқачароқ йўл тутамиз: ошдан кейин эмас, ҳозир пул йиғамиз, неча кишилик харажат қилишимиз аниқ бўлади, ортиқ-ками бўлса, сурișaверамиз, қани, эртага ош ейдиганлар бир кило гуруч нархини мўлжаллаб узатаверинглар» деб, пул йиға бошлади. Биринчи бўлиб бўлим мудири пул берди. Бирин-кетин қолганлар ҳам узата бошлашди. Оға шартта чўнтакка қўл солиб, ўрнидан турди. Эшик томон юрди. Бир-иккиталар «ҳа, оға» дейишса, «ҳи-ҳи, мен ҳозир» деб чиқиб кетди. Шу кетганча бадар кетди. Қолганлар одатдагидан бўлак чойхонада учрашадиган бўлиб тарқалишди.

Эртасига ошхўрлардан бири кўчада Оғани учратибди. Оға «чойхонагами?» деб сўраган экан, «Сиз бораверинг, мен дўконга кириб, кейин бораман» деб уни йўлатмабди. Ош қаерда эканини айтмабди. Равшанки, Оға ўша аввал бориб юришган чойхонага йўл олган. Ўсал бўлиб уйига кетган бўлиши керак.

Душанба куни Оға ишга келмади. Кимдир «текин томоқ йўқлиги йиқитибди-да» деб ачитди. Иккинчи биров: «нафасингни иссиқ қил, нима бўлса ҳам эсон-омон юрсин» деган жавоб қилди. Сешанбада Оға, ҳеч нима бўлмагандай келиб, ишини қилаверди. Фақат ҳалфанага бормай қўйди. «Ҳаҳ, таъсир қиларкан-ку!» деб, ҳамма хурсанд. Бироқ, Оға пинагини бузмади. Илгари қандоқ бўлса шундоқ, «ҳунарлари»ни кўрсатаверди.

Бир куни Абдираҳим наҳорда тўй ошига борадиган эди. Бекатга келса, Оға турган экан. Бирга кутишди. Энг биринчи трамвай келди. Бекатда булардан бошқа йўловчи бўлмагани учун ҳайдовчи ўзига яқин, олдинги эшикни очди. Оға ҳайдовчи ёнидан лип этиб ўтиб, иковидан бўлак ҳеч ким йўқ, салоннинг ўртасига бориб ўтириб олди. Абдираҳим ҳайдовчига пул узатди. Ҳайдовчи олгандан кейин Оға «э, мен берардим, ҳи-ҳи» деди. У кишининг бундай «ҳотамтой»лигини кўп кўргани учун бўлса керак, Абдираҳимнинг қувлиги тутди. Ҳайдовчига: «Биродар, мен янглишибман», — деб пулини қайтариб олди-да, — «у киши тўларканлар» деди.

Трамвайдан тушаётганда Оғанинг олдинга ўтиш уринишларига Абдираҳим йўл бермади. У кишининг ёши катталигига қарамай, олдин тушиб кетди. Оға орқа эшикка қараб-қараб қўйиб, у очилавермагандан кейин, пул узатишга мажбур бўлди. Ҳайдовчи пулни олиб:

— Икки кишисиз-ку, — деса, Оға:

— Унинг ҳужжати бор, — деди. Ойлик билети ёнида бўлса ҳам Абдираҳим:

— Ҳужжатим уйда қолибди, — деди.

Оғанинг ранги ўчиб, яна бир кишига ҳақ тўлади. Бу гал негадир «ҳи-ҳи» демади...

Оға энди ҳам жаззасини емасмикин? Буни Худо билади.

Эркин ЖАББОРОВ

ОБУНА — 2002 ....

Журналистлар журнали

«Туркистон матбаачиси» номи билан бундан 83 йил муқаддам дунё юзини кўрган «Ўзбекистон матбуоти» журнали мустақил мамлакатимизнинг қалам соҳиблари, телерадио журналистлари,ноширлари, матбаачилари, китоб савдоси ходимларига, шу кунларда таълим олаётган бўлажак журналистлар ва матбаачиларга, шунингдек, таҳририятларнинг энг яқин кўмакдошлари — жамоатчи мухбирларга мўлжалланган ягона нашрдир.

Журнал тарихи ҳур диёримизнинг тарихи билан чамбарчас боғланиб кетган. Давр вазифаларидан келиб чиқиб нашрнинг номи бир неча бор ўзгарган бўлса ҳам, у асосий мавзу — журналистикамиз, нашриётларимиз, матбаачилигимиз, телерадио хизмати, жамоатчи мухбирлар ҳаракати тараққиёти билан боғлиқ мавзуларни изчиллик билан ёритиб келмоқда.

Журналнинг даврий нашрлар қаторида ўз ўрни, ўз мундарижаси, ўз мавқеи бор. Унинг саҳифаларида газета-журналлар таҳририятлари, телерадио журналистлари, ношир ва матбаачиларнинг, китоб савдоси ходимларининг қувончу ташвишлари, ўй-мақсадлари, бўлажак журналист ва матбаачиларнинг орзу-истаклари, жамоатчи мухбирларнинг хат-хабарлари, ҳаваскор ижодкорларнинг шеър ва ҳикоялари чоп этилаётир. «Муҳаррир минбари», «Нашриёт», «Матбаачилик», «Телевидение. Радио», «Китоб савдоси», «Барҳаёт сиймолар», «Фахрийлар — фахримиз», «Матбуотимиз фидойилари», «Сўз — жамоатчи мухбирларга», «Очиқ ва аччиқ гаплар», «Ҳамкасбларимиз ҳақида ҳикоя қиламиз», «Матбаамиз жонкуярлари» унинг доимий рукнларидир.

Мамлакатимиз ижодкорларининг истиқлол ғалабаларини мустаҳкамлаш, миллий мафкурани шакллантиришга доир таклиф ва мулоҳазаларига, дил сўзларига журнал саҳифаларидан кенг ўрин берилади. Оммавий ахборот воситаларини равнақ топтириш, журналист кадрларни тарбиялаш сингари муҳим мавзулар атрофлича ёритилади. Айни чоғда бозор иқтисодиёти шароитида қаламкашлар, нашриёт-матбаа ходимлари дуч келаётган муаммолар, уларни ҳал этиш йўллари «Матбуот ва бозор иқтисодиёти», «Бизнинг мусоҳаба», «Нуқтаи назар», «Матбуот шарҳи» каби рукнларда қизғин муҳокама қилинади.

Бўлажак журналистлар учун «Савол-жавоб», «Бугунги талаба — эртага журналист» рукнлари остида чиқишлар уюштирилмоқда.

Журнал саҳифаларида Ўзбекистон матбуоти ва матбааси тарихи, журналистикамиз тамал тошини қўйган фидойи ва забардаст қалам соҳиблари ҳаёти ҳамда ижодига оид туркум мақолалар берияпти.

Республикамиз қаламкашларининг хорижий ҳамкасблари билан ҳамкорлик ришталари тобора мустаҳкамланиб бораётганлиги мавзуидаги мақолалар «Ўзбекистон ва жаҳон», «Ўзбекистон — жаҳон нигоҳида», «Журналист хориж сафаридан қайтди» рукнлари остида бериб борияпти. «Замонавий ёдномалар», «Бир сурат тарихи» мавзуида ранг-баранг хотиралар ва эсдаликлар ёритилмоқда.

Азиз ҳамкасблар — матбуотимиз мухлислари, журналимизнинг энг яқин кўмакдошлари бўлмиш журналист ва матбаачи касбини эгаллаётган талабалар, жамоатчи мухбирлар! Айни кунларда матбуот ходимлари ва мухлисларининг доимий йўлдоши ва содиқ ҳамроҳи, маслаҳатгўйи — «Ўзбекистон матбуоти» журналига 2002 йил учун обуна барча алоқа бўлимларида қабул қилинмоқда. Журналнинг обуна баҳоси бошқа даврий нашрларникига қараганда анча арзон қилиб белгиланган. Жумладан, Тошкент шаҳрида журналнинг бир йиллик обуна баҳоси — журнал алоқа бўлимига етказиб бериладиган бўлса — 1020 сўмни, уйингизга етказиб бериладиган бўлса — 1140 сўмни ташкил этади.

Журналимиз индекси — 883.

Журнални йил бўйи канда қилмай ўқиб бораман десангиз, унга ўз вақтида обуна бўлинг.

Абдуғани АБДУЛЛАЕВ, «Ўзбекистон матбуоти» журнали бош муҳаррирининг ўринбосари.

Носир Мавлонович ВАСЛИЕВ

Бешафқат ўлим Ўзбекистонда хизмат кўрсатган маданият ходими Носир Мавлонович Васлиевни орамиздан олиб кетди.

Носир Мавлонович Васлиев 1921 йил Тошкент вилоятининг Пискент туманида туғилган.

У Москвадаги Давлат кинематография институтини тугаллаганидан сўнг, бир неча йил «Ўзбекфильм» киностудиясида кинооператор бўлиб ишлади, сўнг Тошкент шаҳридаги «Ватан» кинотеатри директори лавозимига тайинланди. Кейинчалик Маданият ишлари вазирлигининг Кинематография бошқармаси бошлиғи ўринбосари вазифасида ишлади.

Узоқ йиллар давомида Н. М. Васлиев Ўзбекистон ҳужжатли фильмлари киностудиясида, «Ўзбекфильм» киностудияси, Тошкент грампластинка студиясида раҳбарлик лавозимларида самарали меҳнат қилди. 1991 йилдан умрининг охирига қадар у Халқлар дўстлиги саройида бош маъмур лавозимида фаолият кўрсатиб келди.

Носир Мавлонович Васлиев кинематография соҳасини ривожлантиришга қўшган кўп йиллик самарали хизматлари учун «Ўзбекистонда хизмат кўрсатган маданият ходими» фахрий унвони билан тақдирланди.

Носир Мавлонович Васлиев ҳалол, фидокорона меҳнати, моҳир ташкилотчилик қобилияти, инсоний фазилатлари учун маданият ва санъат ходимлари ўртасида катта ҳурмат-эътиборга сазовор бўлди.

Фидойи инсон, садоқатли дўст, жонкуяр ташкилотчи Носир Мавлонович Васлиевнинг порлоқ хотираси қалбимизда ҳамиша сақланиб қолади.

Бир гуруҳ дўстлари

ТАҚДИМОТ

Замонавий русумдаги кинотеатр

«Шарқ» маданият-маърифат марказида тасмадаги воқеа-ҳодисаларда иштирок этиш самарасини берувчи DVD тизимидаги ва стерео овозли кинофильмлар намойиш этиладиган янги кинозалнинг очилишига бағишланган тақдимот маросими бўлиб ўтди.

Журналистлар ва санъаткорлар иштирокида ўтган тадбирда марказ раиси Гулчеҳра Юсупова режалар тўғрисида сўзлар экан Интернет клуби билан бирга журналистлар учун матбуот клуби ҳам очилаётгани ва бу ерда келгусида санъаткорлар билан учрашувлар ўтказилиши, оммавий ахборот воситалари ходимларининг китоблари тақдимоти, бошқа қизиқарли тадбирлар тез-тез ўтказилиб турилиши, бинобарин, марказ эшиклари журналистлар учун доимо очиқ бўлишини билдирди. Таниқли режиссёр Мэлс Афзалов, ўзбек киноси юлдузлари Ўлмас Алихўжаев, Гулчеҳра Жамилова, Раъно Зокировалар марказ қошида журналистлар ва санъаткорлар учрашувларининг йўлга қўйилиши, ўзаро ижодий мулоқотлар ҳар иккала соҳа вакиллари учун фойдадан ҳоли бўлмаслигини таъкидлаб ўтдилар.

Даврон ИСМАТОВ

ЁНҒИН ХАВФСИЗЛИГИ ОЙЛИГИ

Лоқайд, эътиборсиз бўлмайлик

Умр — оқар дарё, дейдилар. Ҳаёт ўз маромида давом этади. Кунлар тунларга уланиб, ўз ташвишларимизга берилиб вақт ўтганини баъзан сезмай ҳам қоламиз. Ёру дўстлар билан учрашиб қолсак саломатлигини, оила тинчлигини сўраб-суриштирамиз. Лекин ўзингизнинг лоқайдлигингиз, масъулиятни унутиб қўйишингиз натижасида ёнғин содир бўлганда-чи? Нима учун биз соғлиғимиз ҳақида фақат уни йўқотгандан сўнг, тинчлигимиз хусусида эса фожиа юз берганда ўйлашимиз керак?! Ахир турли огоҳлантиришларга қарамай, тилсиз ёв — оловни назоратсиз қолдириб, хунук оқибатларга дучор бўлганлар қанча... Нега ўз ҳаётимизга бунчалар бефарқмиз?!

Унутманг, ҳар қандай ёнғин — бу йўқотишдир!

Қишнинг совуқ кунларига ҳам оз қолди. Кези келганда ҳамюртларимизга шуни эслатиб ўтишимиз керак: бор имкониятларни ишга солиб, қишга тайёргарлик мавсумида ёнғин хавфсизлиги чораларини кўришса, фойдадан ҳоли бўлмасди. Яъни, кўча-кўйда, ҳовлиларда қуриган ўтларни, шох-шаббалар ва хазонларни ўз вақтида йиғиштириб олиб, уларни ёқиб юборишга йўл қўймаслик зарур. Хонадонларда эса носоз электр анжомларни ўз вақтида кўздан кечириб уларни тузатиб қўйиш, эскирган электр симларни янгиларига алмаштириб қўйиш, газ печларини ҳаддан ташқари қиздириб юбормаслик, газли иситиш печларининг мўриларини соз-носозлигини текшириб кўриш, газ плиталари устида кирларни қуритмаслик керак. Электр ва газ иситиш ускуналаридан эҳтиёткорлик билан фойдаланилмаса, кўнгилсиз воқеалар содир бўлиши мумкин.

Шу кунларда бутун мамлакатимизда «Ёнғин хавфсизлиги ойлиги» давом этмоқда. Вазирлар Маҳкамасининг фармойиши, Тошкент шаҳар ҳокимлигининг қарорига биноан 15 декабргача давом этадиган бу ойликдан кўзда тутилган мақсад ҳам юқорида айтиб ўтилган кўнгилсиз ҳодисаларнинг олдини олишдир. Бинобарин, агар ёнғин чиқиш хавфи сезилса ёки ёнғин чиқса, дарҳол «01» телефон рақами орқали ўт ўчириш хизматини чақиринг. Улар етиб келгунларига қадар ёш болаларни ва катталарни ёнғиндан ҳоли, хавфсиз жойга олиб чиқинг.

Фахриддин ХОДИЕВ, Миробод тумани ёнғиндан муҳофаза қилувчи 3-сонли ҳарбийлаштирилган хавфсизлик бирикмаси бошлиғи, ички хизмат подполковниги.

КЎРГАЗМАЛАР

Технологиялар намойиши

Пойтахтимиздаги «Ўзкўргазмасавдо маркази»да ЮНИСЕФ тармоқлараро автоматли компьютерлаштириш маркази, «Камолот» ижтимоий ёшлар ҳаракати, Республика олий мактаб халқаро академияси ва «Ўзкўргазмасавдомаркази» ташкилотчилигида «Инновация ва компьютер технологиялари-2001» деб номланган халқаро илмий-амалий конференция ва кўргазма бўлиб ўтди.

Унда республикамиз иқтисодиётига салмоқли улуш қўшиб келаётган 21 та кичик ва ўрта корхоналар ўзларининг сўнгги изланишлари натижасида яратган янги замонавий ускуна ва бошқа турдаги маҳсулотлари билан қатнашишди. Шунингдек икки кун давомида кўргазма қатнашчилари турли давлатлардан ташриф буюрган етук мутахассис ва олимларнинг бу борада тайёрлаб келган 250 га яқин маърузаларидан баҳраманд бўлишди.

— Кўргазмада қатнашиш учун манфаатдор бўлган 50 дан зиёд корхоналар ичида яхши кўрсаткичларга эга бўлган ва ишлаб чиқаришда янги ихтиролар қилаётганлари танлаб олинди, — деди «Ўзкўргазмасавдомаркази» реклама ва ахборот бўлими директори Олим Ҳамдамов. — Кўргазмани ўтказишдан кўзланган асосий мақсад шахсий ихтиролар ва янги технологик жараёнларни тезроқ ҳаётга тадбиқ этишдир. Маълумки, кашфиётчилар ижодий иш билан шуғулланиб гоҳида ўз ихтиросини ҳаётга тадбиқ этишни унутади. Натижада яратилган янгилик асл моҳиятини қисман ёки умуман йўқотиши мумкин. Шу боисдан кўргазманинг тадбиркорлар учун ҳам, ихтирочилар учун ҳам фойдаси катта.

Очил ҲАЗРАТОВ

Бу ажиб дунё

Худди кинодагидек

Италиялик 23 ёшли Кармино Урчуола комедияли кинолардаги аҳволга тушиб қолди. Авеллино шаҳридан унча узоқ бўлмаган жойда уни машина уриб кетган. Дўхтирлар уни замбилга солиб, «Тез ёрдам»да шаҳар касалхонасига жўнатишган. Лекин касалхона қабулхонасига етиб келишганда машина бўм-бўш: орқа эшик яхши ёпилмаганлиги туфайли жабрланувчи замбил билан бирга йўлда тушиб қолган экан. На ҳайдовчи, на дўхтирлар буни сезишган.

Кармино бўлса касалхонага йўловчи машинада етиб келган.

Автомобили эсидан чиқибди

Бу дунёда фаромушхотир инсонлар ҳам кўп. Лекин бу борада Ғарбий Германиянинг Дармштадт шаҳрида яшовчи 80 ёшли қарияга етадигани йўқ.

У аввалига ўзининг 45 минг маркали автомобилини ўғирлаб кетишди, деб жар солди. Ҳатто етти ҳафтагача шу хаёлда юрди. Сўнг яхшилаб ўйлаб кўрса... Франкфурт-Майн шаҳридаги пуллик тўхташ жойида унутиб қолдирган экан.

«Севгилисини» қидириб

Ҳа, айрим жонзотлар ўзига умр йўлдоши излашса, фақат эркаклари шуғулланса, айрим паррандалар борки бунинг аксини қиладилар. Ишонмайсизми? Мана бу ҳодисага қулоқ тутинг-а, ҳаммаси аён бўлади-қолади.

Австралия ва унинг атрофида учраб турадиган катталиги мусичадай келадиган бир қуш бор. Унинг тақдири ажойиб. Бу қушнинг (модаси) ўзига муносиб умр йўлдошини қидиради. Эркаги (нари) кўзга унча ташланмайди, бўлажак жуфти ҳалолини ўзига жалб қилиб оладиган томони шундаки у моҳир қурувчилигини кўз-кўз қилиши керак, токи бўлғуси «қаллиғи» унинг ишига қойил қолсин. Бу қуш дарахт атрофига чиройли кафа қуриб, кафани ҳар хил барглар, юмшоқ нарсалар, ялтироқ майда-чуйда матолар билан безаши керак. Ана шунга атиги тўрт ой вақти кетади бўлғуси «куёвнинг». Уя тайёр, келин уя атрофига келади-да, унга разм солади. Уя унга ёқса, кафага киради. Бу турмуш қуришга розилик демак. Жуфтлар бу кафада асал ойини ўтказадилар. Сўнг урғочи қуш дарахт шохларига уя қуради. Бола очади. Бола боқади. Эркаги бу ишлардан тамоман мустасно бўлади. Ҳамма иш она қуш зиммасида бўлади. Полапонларни учирма қилган она қуш, уларни пастга олиб тушиб, кичкинтойларни ўз оталари билан таништиради. Шу тариқа ҳаёт давом этаверади. Энди ўзимизнинг сайроқи хушовоз булбулга келсак, унинг эркаги бир-бири билан хотин талашмайдилар. Қайси эркакнинг сайраш санъати ва овози ёқимли бўлса бас. Жуфти ҳалолнинг ўзи келади. Ҳа, дунё ажойиботларга тўла. Куласизми ё...

Шерзод МУРОДОВ, Абдулла ТОЛИПОВ тайёрлашди.

Муассис: Тошкент шаҳар ҳокимлиги

Бош муҳаррир Акмал АКРОМОВ

Манзилимиз: 700000, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32

ТЕЛЕФОНЛАР: хатлар — 133-29-70; эълонлар: 133-28-95, 132-11-39. факс: (3712) 133-29-09.

Душанба, чоршанба ва жума кунлари чиқади.
Нашр кўрсаткичи — 209

Ҳажми — 2 босма табоқ офсет усулида босилади. 2668 нусхада босилди. Қоғоз бичими А-2

Нашрни етказиб бериш масалалари бўйича турар жойлардаги почта бўлимларига ёки «Тошкент почтамти»га — 133-74-05 телефонига мурожаат қилишингиз мумкин.

Газета Ўзбекистон Давлат матбуот қўмитасида 10-рақами билан рўйхатга олинган

Газета «Тошкент оқшоми»нинг компьютер марказида терилди ва саҳифаланди.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй.

Буюртма Г-3007. Босмага топшириш вақти 11.30 Топширилди 13.00 1 2 3 4 5 6